A°. 1863. N°. 65. Zaturdag 15 Augustus. Twaalfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIE.

Abonnementsprijs per half jaar.
Voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
„ *Java* . . . . „ 15,—.
„ de *Buitenbezittingen* . . . . . „ 15,—.
„ *Nederland* . . . . „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te *Batavia* bij H. M. van Dorp; Agenten: te *Samarang*, de Groot, Kolff & Co. en G. C. T. van Dorp; te *Soerabaija*, [illegible] Roy & C[illegible]; te *Passeroean*, Weijermans & Co.; te *Cheribon*, Blok & Co.; te *Tagal*, Mevr. de Wed. G. M. [illegible]; te *Madioen*, C. A. van der Voort; te *Padang*, van Zadelhoff & Fabritius; te [illegible], A. Harmsen & Co.; te *Makassar*, K. Sutherland, en voor *Nederland*, J. Noordendorp, Pijpenmarkt te *Amsterdam*.
De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.
Voor de vijf woorden . . . . *f* 0,50.
„ idem bij eerste of meerdere herhaling „ 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de **Mail-Editie** dezelfde prijs.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór 12 uur.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Vendutiën.

Maandag 17 Augustus
Voor het woonhuis van wijlen den Heer Thieme, door van Riet & Wijnveldt.
en
[illegible] door van Slooten, Morgan & Co.
Dingsdag 18 Augustus
Voor het [illegible] van Abdullah op Pendjaringan door J. Speet.
en
Voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.
en
Hout-vendutie door Cassalette & Co.
Woensdag 19 Augustus
Voor een huis in gang Kamaijoran door Beijnon, Hamacher & Co.
en
Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.
Donderdag 20 Augustus
Voor het commissiehuis van John Pryce & Co.
Vrijdag 21 Augustus
Voor het commissiehuis van van Riet & Wijnveldt.
en
Hout-vendutie door John Pryce & Co.
Zaturdag 22 Augustus
In het Vendu-locaal.
Maandag 24 Augustus
Voor het commissiehuis van Schreuder & van der Crab.
Dingsdag 25 Augustus
Voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.
en
Hout-vendutie door Cassalette & Co.
Woensdag 26 Augustus
Voor het commissiehuis van den Heer van Hemert op Passer Bahroe.
en
Voor het commissiehuis van van den Abeelen & Co.
Donderdag 27 Augustus
Voor de Boedelkamer.
en
Voor het commissiehuis van Gebrs. Roselje & Co.
Vrijdag 28 Augustus
Executie bij Khouw Hoetpie op Angké.
en
Voor het commissiehuis van John Brown.
Zaturdag 29 Augustus
In het Vendu-lokaal.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:
W. G. GROENENDAAL
en
W. LEFEU.
Samarang, 29 Julij 1863. (3043)

Getrouwd:
W. F. ITZIG HEINE
en
J. M. W. DE JONG.
Samarang, 6 Augustus 1863.
Eenige Kennisgeving. (3041)

Getrouwd:
CHARLES JOSEPH DE FICQUELMONT
met
GESINA SCHNELLE.
Batavia, 8 Augustus 1863.
Eenige Kennisgeving. (3094)

Bevallen van een ZOON *E. C. de Bruijn*, geliefde Echtgenoot van *A. J. Brouwer*.
Samarang, 2 Augustus 1863. (3047)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *S. C. Thomas*, echtgenoot van
L. B. C. VAN ROOIJEN.
Batavia, 9 Augustus 1863. (3040)

Bevallen van eene DOCHTER *E. H. Falk, Farnell.*
Batavia, 12 Augustus 1863.
Eenige Kennisgave. (3109)

Bevallen van eene DOCHTER *D. C. M. Quinting*, echtgenoot van
P. R. CARELS.
Batavia, 13 Augustus 1863.
Eenige Kennisgave. (3099)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON *T. H. van der Heijden*, geboren *Mensinga*.
Barabei-ie, Z/O. afd. Borneo, den 24sten Julij 1863. (3049)

Bevallen van een ZOON *J. H. Wethmar*, geboren *de Lange*.
Banjoewangie, 9 Julij 1863. (3045)

Departed this life *Archibald Cambell Mac Gregor* in the 53d year of his age, beloved husband of
A. F. MAC LENNAN.
Pasaroean, 6th August 1863. (3113)

Op den 9den dezer overleed aan eene hevige kortstondige ziekte, in den ouderdom van ruim 41 jaren, de Heer *Fredrik Hendrik Tiedeman*, diep betreurd door zijne weduwe, betrekkingen en vrienden.
Batavia, 15 Augustus 1863. (3108)

Overleden te Samarang op den 8sten dezer, in den ouderdom van 32 jaren, de Heer *Charles Brodie, Junr.*, in leven Gezagvoerder van het Ned. Ind. Schip *Sara Eleonora*, geliefde broeder van
J. P. BRODIE.
Batavia, 15 Augustus 1863. (3127)

VENDUTIE
op Maandag, 17 Augustus 1863,
op het Kasteelplein achter de Toko van de heeren KESSLER en Co,
van eene groote partij IJzerhouten BALKEN,
door
(3060) VAN SLOOTEN, MORGAN en Co.

VENDUTIE
op den 17den Augustus 1863,
ten huize van **Mevrouw de Wed. THIEME,**
Koningsplein nabij *de Willemslaan*,
door van Riet & Wijnveldt,
van een netten inboedel, als:
SPIEGELS, MEDAILLONS en andere SCHILDERIJEN, MAHONIJ en anderen Houten MEUBELEN, een PIANO, GLAS- CRISTAL, en AARDEWERK, een fraaijen COLLECTIE REGTSGELEERDE WERKEN (*waarvan later Catalogus*, BLOEMEN in POTTEN, WAGENS, PAARDEN, enz., enz.

Verder van een bamboezen HUIS, waarbij KOEPEL, en keuken van idem met houten Stijlen, genaamd *Nieuw Scheveningen*, gelegen aan het Zeestrand Kampong Kotja, met deszelfs inventaris en een boot met toebehooren, zijnde een en ander ook ***uit de hand te Koop.***
Alles Zondag te voren te bezigtigen.
☞ Geene goederen kunnen worden bijgebragt.
(3095)

Vendutie
op Dingsdag 18 Augustus 1863,
voor het Commissiehuis van
van Slooten Morgan & Co.
van een factuur diverse IJZERWERKEN,
bestaande in TAFELLAMPEN, SCHEERMESSEN, SCHROEVEN, SCHAREN, BIJTELS, ZAGEN, BIJLEN, GELDTROMMELS, SLOTEN, SCHAVEN, VIJLEN, SUPERFIJNE PENNEMESSEN etc.
Voorts nog TH & Co.
B 3956 kistjes geele ZEEP ex Luconia van Liverpool.
„ 849 kistjes geele ZEEP ex Margaretha van Liverpool.
Allen min of meer door Zeewater beschadigd. (3058)

Op de Vendutie
van Dingsdag 18 dezer zullen nog worden verkocht:
Een oud ORGEL van de Engelsche Kerk te Parapattan,
aldaar te bezigtigen en daags na de Vendutie aan kooper te leveren en eenige gebruikte LAMPEN en KROONEN.
Voorts nog:
20 vaten COMPOSITIE SPIJKERS.
50 dito BOTER.
100 zakken KOMIJNEN ZAAD.
(3098) VAN SLOOTEN, MORGAM & Co.

De Ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van 18 Augustus 1863 verkoopen:

5	Aandeelen in de	Aziatische Z.- & B.-Ass.-Maatsch.
2	dito „ „	Netherlands Lloyds.
1	dito „ „	Zeemanshuis Rotterdam.
9	dito „ „	IJssocieteit.
5	dito „ „	Javasche Z. & B.-Ass.-Maatsch.
5	dito „ „	Koloniale Assurantie-Maatschappij.
7	dito „ „	Ned.-Ind. Z.- & B.-Ass.-Maatsch.
2	dito „ „	Waarborg-Maatschappij.
5	dito „ „	Javasche Bank.

(3059) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

HOUT-VENDUTIE
op Dingsdag 18 Augustus, op het Heemradenplein,
door
CASSALETTE & Co.,
van
BALKEN in alle dimensiën,
(3064)

VENDUTIE
op Dingsdag den 18 Augustus,
voor het HUIS van
Abdulla Tambie Oesien,
op ***Pandjaringan,***
door
J. SPEET,
van diverse MEUBELEN, RIJTUIGEN, BENDIES, zoowel nieuwe als gebruikte, PAARDEN, enz.
Voorts:
eenige Juweelen en Goudwerken,
en om 12 uur precies
Een ERF bebouwd met een steenen HUIS, met pannen gedekt en bamboezen BIJGEBOUWEN, Buurt of Wijk Voorrij (Oost) (Kampong Moeka) Blok L, Deel 19, verponding No. 8976, taxatie ***f* 1500.** (3074)

VENDUTIE
op Woensdag 19 Augustus e. k.,
bij
CASSALETTE & CO.,
van
Japansche Goederen,
Porceleinwerk, IJzerwerk, Spijkers, Sloten, Klokken, Eau-de-Cologne, Toiletzeep, Epsom Zout, Propatria Papier, Koffijmolens, Stroohoeden, TARLATANE voor ROBES, enz., enz.
benevens:
G S 1526/27. 2 Balen à 200 st. 8/4 MOLTON DEKENS,
door zeewater beschadigd, gelost uit het Schip NOACH, Kapt. *Wierikx.* (3073)

VENDUTIE
op Woensdag, 19 Augustus 1863,
voor een huis aan het einde van den ***Gang Kamaijoran***, op Goenoeng Saharie, door
Beijnon, Hamacher & Co.,
van gewoon Meubilair,
waaronder solide Speeltafels, een ruim ijzeren Ledikant en een Ameublement, bestaande uit 12 Fauteuils en 2 Canapés op springveeren. Kristallen Water-, Wijn- en Bierglazen, Champagne en Rhijnwijnglazen, Jagt- en Vischgereedschappen, alsmede:
eene elegante Schrijftafel, (Bureau à Cylindre).
Voorts:
Wagenpaarden, een nette Handchais met drie daarvoor gedresseerde Paarden, eene fraaije collectie Bloemen in Chinesche Potten, eenige Boeken in diverse talen, Romanlitteratuur en geneeskundige Werken.
Verder:
Muzijk voor Piano, Viool, Guitar, Violoncel en Fluit, eene Piano, een Orgel (Melodium), een Guitar en een paar Draaiorgels, Schroeven, Kammen, Snaren, Sleutels en Diapaisons, fraai Speelgoed, Beelden, étagère Voorwerpen en Platen, een makke Hinde van Sumbawa en andere Dieren, enz. (3057)

VENDUTIE
op Donderdag den 20 Augustus 1863,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & Co.,
van eene groote partij IJZERWERKEN, bestaande uit: Zagen, Koperen en IJzeren Sloten, Houtschroeven, Tangen, Hand- en Bankschroeven, Aanbeelden, Snij-IJzers, Messen, Scharnieren, Hengsels, enz., enz. (3069)

Tot sluiting van Rekening
zal op de Vendutie van Donderdag den 20 Augustus worden verkocht:
Een klein partijtje prima kwaliteit
Havannah SIGAREN, als:

38	kistjes	à 100	stuks	EL ACIERTO.	
28	do.	„ 200	do.	MARTINEZ.	
16	do.	„ 200	do.	LA SEMIRAMIS.	
6	do.	„ 250	do.	LA FLOR.	
4	do.	„ 200	do.	LA HEROINA.	
4	do.	„ 260	do.	ESPERANZA.	
3	do.	„ 250	do.	BALTIMORE CLUB,	
18	do.	„ 100	do.	do.	
8	do.	„ 250	do.	ELCINTO DI ORION,	
4	do.	„ 500	do.	RIO TIONDO.	

Zoomede:
6 kisten fijne BORDEAUX WIJN,
ieder inhoudende:
1 dozijn ST. JULIEN MÉDOC.
1 „ CANTEMERLE MÉDOC.
1 „ CHATEAU LAFITTE.
1 „ HAUT SAUTERNES.
(3072) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie
van Donderdag, den 20 Augustus,
worden nog verkocht:
E C No. 5/6. 2 kisten elk inh.
36 riemen Propatria Papier,
25 kistjes à 2 doz. **Haantjes Bier,**
Zoomede:
2 fraaije **Hazewindhonden** en eene **Brak,**
pas aangebragt.
(3116) JOHN PRYCE & Co.

HOUT-VENDUTIE
op Vrijdag den 21 Augustus 1863, op het Heemradenplein, door
JOHN PRYCE & Co.
(3070)

VENDUTIE
op Vrijdag 21 Augustus 1863,
voor het Commissiehuis van
van Riet & Wijnveldt,
van
Diverse Dranken en Provisien,
Glas, Aardewerk, Kramerijen.
Benevens:
3 kisten fijn **Behangsel Papier.**
(3118)

Op Zaturdag, den 29 Augustus 1863,
des morgens ten tien ure,
zal door den Ondergeteekende in het Lokaal van het Vendu-Departement in de ***Buiten-Nieuwpoortstraat*** te ***Batavia***, door tusschenkomst van gemeld departement worden verkocht:

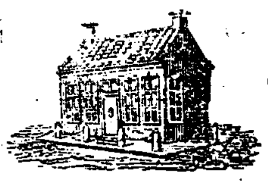

Een ERF, bebouwd met een Steenen Woonhuis en de bijgebouwen gedeeltelijk van Steen en Bamboes met pannen gedekt, gelegen in de residentie Batavia, Blok M, deel drie, nummer 122, buurt of wijk Noordwijk, bij de verponding geregistreerd onder nummer 8975 en aldaar getaxeerd op eene waarde van ***f* 24,000**, en niet ***f* 8,400**, zooals in de Advertentie van 12 Augustus was vermeld.
Dit perceel is toebehoorende aan JOSEPH SCHMIDT, wonende te Batavia, en wordt verkocht door den Ondergeteekende, qq. vrouwe ANNA MARIA CHRISTINA ROSS, weduwe van wijlen PIETER JOHANNES GODEFROY, als houdster van de eerste hypotheek op gemeld perceel gevestigd.
(3058) F. E. EMBRECHTS.

Op Zaturdag, den 29 Augustus 1863,
des morgens ten tien ure,
zal door den Ondergeteekende in het Lokaal van het Vendu-Departement in de ***Buiten Nieuwpoortstraat*** te ***Batavia***, door tusschenkomst van gemeld departement worden verkocht:

Een ERF, bebouwd met een bamboezen Huis met pannen gedekt, gelegen in het Westerveld, het vierde deel van blok M, sub numero 524, buurt of wijk Krokot Gang Madat), bij de verponding geregistreerd onder nummer 6910, en aldaar getaxeerd op eene waarde van ***f* 360.**—
Dit Perceel is toebehoorende aan den Chinees TAN TESAM, en wordt verkocht door den Ondergeteekende qq. THOMAS HALL in hoedanigheid van executeur testamentair in den boedel van wijlen JOHANNES JACOBUS CANTZ, als houder van de eerste hypotheek op gemeld Perceel gevestigd.
(3059) F. E. EMBRECHTS.

Op een nader te bepalen dag in de maand November aanstaande
zullen op publieke veiling en onder nadere goedkeuring van het Gouvernement alhier worden verkocht:
de navolgende zeer gunstig gelegen Suikerondernemingen in de residentie Cheribon,
toebehoorende aan den Heer D. C. BURGERMEESTRE,
te weten:
PARONG DJAIJA,
met eene Gouvernements aanplant van 500 bouws voor nog 15 jaren, te beginnen met den oogst van 1864, en voor dat jaar nog oude prijzen voor de levering aan het Gouvernement. De fabriek is voorzien van een compleet luchtledig toestel en goede Molens, enz., enz. en
GEMPOL
met eene Gouvernements aanplant van 400 bouws, voor nog 15 jaren als boven. De Suikerbereiding geschiedt echter met open vuren.
Beide FABRIEKEN inmiddels uit *de hand te koop.*
Voor informatiën omtrent de fabrieken kan men zich vervoegen bij den administrateur, de Heer A. K. BRONDGEEST, alsmede ook voor verdere inlichtingen bij
(2986) MACLAINE, WATSON & Co.

RIJN- EN MOEZELWIJNEN,
van het beroemde merk D. LEIDEN in *Keulen*,
op nieuw ontvangen, als:
RUDESHEIMER-BERG 1846.
MARCOBRUNNER id.
LIEBFRAUMILCH 1857.
SCHARZBERG-MUSCATELL 1858.
RUDESHEIMER 1857.
BRAUNEBERGER-AUSTICH id.
BRAUNEBERGER id.
alles in halve flesschen.
Verder:
HOCHHEIMER DOM DÉCHENAY 1857.
JOHANNISBERGER-CLAUS id.
STEINBERGER CABINET id.
STEINWEIN BOCKSBEUTEL 1846.
SCHARZHOFBERG 1858.
alles in heele flesschen.
(3050) WINSSER, DE LANGE & Co.

Heden ziet het licht:

JAVA'S EERSTE

IJZEREN-SPOORWEG.

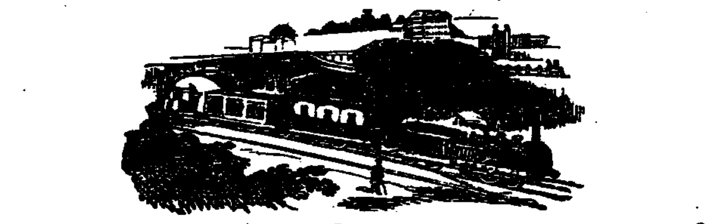

Schets-Kaart van de geconcessionneerde

SPOORWEGLIJN

van

Samarang naar de **Vorstenlanden.**

Prijs . . . . *f* 1.50.
Op Linnen geplakt . „ 2.50.

à Contant.

Te bekomen te Batavia, Samarang en Soerabaija bij Heeren Boekhandelaars en Boekdrukkers; te Soerabaija, te Djokjokarta en Ambarawa bij de Societeiten aldaar.

Uitgave van de GROOT, KOLFF & Co. te *Samarang* en G. KOLFF & Co. te *Batavia*. (3056)

Bij **W. Ogilvie** is van de pers gekomen en verkrijgbaar gesteld:

VERSLAG

over de

KOFFIJ- EN KANEEL-KULTUUR,

op het eiland **CEYLON**, door

P. W. A. VAN SPALL.

voor **BATAVIA**. . . . . . . *f* 5.—
Franco voor **JAVA**. . . . . . „ 6.—
(3067)

Puike GRASBOTER V D L,

pas ontvangen bij

(3125) SCHREUDER & VAN DER CRAB.

Ontpakt:

De nieuwste soorten Heeren

HOEDEN en PETTEN.

(3103) W. LOONEN & Co.

Ontvangen per *Amalia Augnsta:*

KINDER HOEDJES,

Borduurwol, begonnen **Handwerken** en **Stramine,**

Glasperlen in alle kleuren.

(3102) W. LOONEN & Co.

Soerabaijasche

AARDAPPELEN.

(3106) LEROUX & Co.

BILLITON TIN,

à Contant verkrijgbaar per Schuitje bij

(3071) JOHN PRYCE & Co.

Ter perse bij den Boekhandelaar

H. M. VAN DORP, te *Batavia:*

Handleiding voor verschillende CULTURES op Java, door L. WEBER,

onder anderen inhoudende:

GAMBIERCULTUUR en FABRICATIE.
Beknopte Handleiding voor de kultuur van den BOMBYX MORI of TAMMEN ZIJDEWORM van Siam.
Bereiding van PAPIER.
Kultuur der RAMÉ, KOFFO, HENNEP, enz.
(3027)

Binnen weinige weken zal bij den Ondergeteekende verkrijgbaar zijn:

De nieuwe Atlas van den Indischen Archipel, door de Heeren

Oehler & Cronenberg vervaardigd, bestaande uit 14 Bladen à *f* **20.—**

Deze ATLAS wordt mede afgeleverd als:

KAART van den

Indischen Archipel in 10 bladen op linnen met rollen.

Idem van **Java** in 4 bladen op linnen met rollen.

Te zamen voor den prijs van *f* **45.—**.

De aflevering geschiedt à Contant.

H. M. VAN DORP.

Batavia, 1863. (3029)

Magazijn van Papier en Schrijfbehoeften

van

H. M. VAN DORP.

Op nieuw ontvangen en steeds in ruime sortering voorhanden:

Best Hollandsch PROPATRIA, afgesneden en onafgesneden à *f* 9.— per riem en lager.
VELIJN-PAPIER, gewoon en vergé, zwaar, glad en fraai van tint. à *f* 9.— en lager.
do. do. in superieure kwaliteit.
Fijn blaauw en wit POST, à *f* 3.— per kwart riem.
do. do. fijnere en zware soorten, groot formaat tot *f* 7.— per kwart riem.

Billet-Papier, Papier illustré, Papier de Luxe,

Groot en klein Mediaan, Kardoes-Papier, Drukmediaan.

Amerikaansche, Hollandsche, Engelsche en Fransche

INKTSOORTEN.

ENVELOPPEN, *groote en kleine, met en zonder linnen,* geele, witte en andere kleuren.

Stalen en Ganzen PENNEN, Engelsche GELDLAADJES, SPEELKAARTEN, PERGAMENT-PAPIER, LEIJEN, BIBLIORAPHTEN; COPIEER-PERSEN, TEEKENBEHOEFTEN, CAHIERS-LEIJEN, enz.

LIJSTEN VOOR SCHILDERIJEN EN PHOTOGRAPHIEN.

Photographische Albums. (3081)

De Ondergeteekenden ontvingen per *Amalia Augusta:*

Vijftig kistjes BOUGIES DIAPHANE,

welke aan te bevelen zijn door helderheid van licht en langer duur dan de gewone Bougies.

(3124) SCHREUDER & VAN DER CRAB.

Zeer fijne roode Tafelwijn,

van het gunstig bekende merk

BARTON & GUESTIER

te *Bordeaux*,

heden ontvangen, als:

Chateau Langoa, 1857.
Leoville, id.
Medoc, id.

(3061) WINSSER, DE LANGE en Co.

SULPHAS CHININI,

in Fleschjes van 1 Med. Once, bij

(3065) CASSALETTE en Co.

Ontvangen:

Versche Samarangsche

BESCHUIT in ½ blikken,

(3122) SCHREUDER & VAN DER CRAB.

Bij **G. Kolff & Co.** te *Batavia*, per mail ontvangen:

I. CATALOGUS der Tentoonstelling van Nederlandsche oudheden en merkwaardigheden, thans te *Delft* gehouden.
II. AANVRAGEN over Concessie BANCK & POOLMAN onderling vergeleken.
III. BUSKEN HUET. *Toespraken* gehouden in de Concertzaal te Haarlem. (3120)

H. M. van DORP, *Batavia*,

BOEKBINDERIJ en LINIEERFABRIEK.

Prijzen van Bindwerk:

Een deel ingenaaid.	*f* —,75 à *f* 1,—
» half linnenband	» 1,— » » 1,50
» » met verg. titel. .	» 1,50 » » 2,25
» » leder.	» 1,50 » » 2,25
» » » met verg. titel .	» 2,— » » 2,75
» heel linnen	» 1,50 » » 2,50
» » verguld.	» 2,— » » 2,75
» » leder en verguld . .	» 2,50 » » 3,50
» echt maroquin rijk verguld	» 2,75 » » 3,50
» heel leder »	» 4,— » » 5,50
» » linnen verg. op snede	» 2,50 » » 3,50
» echt maroquin » en plat	» 4,— » » 8,—

Bovenstaande prijzen zijn voor octavo formaat berekend; kwarto en folio in evenredigheid meer.

Folio Kantoorboeken, half hertsleder	*f* 2,50 à *f* 6,—
» » heel »	» 4,— » » 10,—
» » » linnen.	» 4,— » » 10,—

Liniëerwerk:

Gewoon Schrijfformaat met dwarslijnen, per riem	*f* 5,—
» Postformaat » » p. r. van 960 vell.	» 10,—
» » met guldens lijnen . .	» 20,—
Klein en groot mediaan dwarslijnen, p. riem.	» 7,—

Alle opgegeven Modellen worden met den meesten spoed en naauwkeurigheid vervaardigd.

Het meer lijnen wordt de prijs iets hooger.

Lithographie

voor Wissels, Kwitantien, Circulaires, Autographische Prijs-Couranten.

Rekening-Courant-, Factuur-, Verkoop-Rekening-papier van *f* 6.— à *f* 10.— per kwart riem. (3057)

ANCIENNE MAISON SEUFFERT.

COMBET successeur,

Vient de recevoir de *Paris* par le navire *Willem Kroonprins der Nederlanden,*

Un grand assortiment de CHAUSSURES

en tout genres. (3112)

Mrs. BAUDRY & HERMENT FILS,

CARROSSIERS,

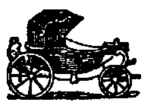

récemment arrivés *d'Europe*, ont l'honneur d'informer le public qu'ils viennent d'ouvrir

un magasin de Voitures,

ainsi qu'un

Atelier de Sellerie et Carrosserie.

Cet établissement est situé à coté des Magasins de MM. *W. Loonen & Co.*

CONSTRUCTION et RÉPARATION de VOITURES.
Objets de SELLERIE et de CARROSSERIE. (3026)

Ontvangen:

Eene bij uitnemendheid

GOEDE MICROSCOOP,

van Th. Finger te Coblentz,

met toebehooren in kistje. Prijs *f* 120.

(3077) H. M. VAN DORP.

ATELIER DE PHOTOGRAPHIE,

nouvelle installation.

PORTRAITS depuis 3 florins, tout encadrés.

Mr. C. PARANT venant de recevoir une très forte commission de produits et de marchandises, a l'honneur d'informer le public qu'à partir de ce jour, il peut livrer des portraits, tout encadrés, à 3 florins.

BON MARCHÉ EXTRAORDINAIRE.
RÉDUCTION SUR TOUS CES PRIX.

Pasar Baroe de 8 à 11 heures le matin. (3032)

Ontvangen:

Eene bijzonder fraaije collectie

PHOTOGRAPHIE ALBUMS,

alle nieuw genre en keurig bewerkt.

(3086) H. M. VAN DORP.

Maatschappij van Toonkunst,

Afdeeling

Zangvereeniging.

Repetitie voor het Orkest

en de Koren Dingsdag den 18den dezer, des avonds ten 8 ure, in het Gebouw der Loge.

Namens de Directie,
H. T. VON HEMERT.

Batavia, 15 Augustus 1863. (3110)

Maatschappij van Toonkunst.

Algemeene Jaarlijksche Vergadering

op Zaturdag den 29sten Augustus, des ochtends ten 9 ure, in eene der zalen van de HARMONIE.

In die Vergadering zal het **Jaarlijksch Verslag** worden uitgebragt en worden overgegaan tot de benoeming van een President en 2 Leden der Directie, ter vervanging der tegenwoordige, die ingevolge het bepaalde bij art. 9 der Reglementen aftreden.

Namens de Directie,
De Secretaris,
(3111) M. P. PELS.

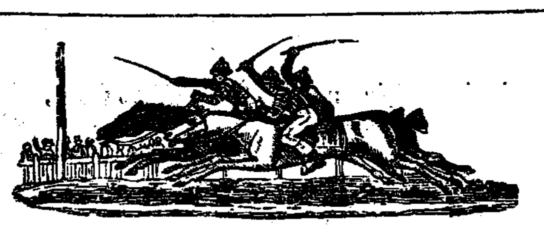

BATAVIASCHE WEDLOOP-SOCIETEIT.

Algemeene Vergadering

op Donderdag, den **20sten** Augustus,

des avonds ten 8 ure,

in de Loods op het *Koningsplein*, ter aanvulling van eenige vacatures in de Directie, enz., enz.

Namens de Directie:
De Secretaris,
(3115) T. PRYCE.

Holloway PILLEN en ZALF,

verkrijgbaar in de TOKO'S te *Batavia, Buitenzorg* en *Tjandjoer* bij

(3123) SCHREUDER & VAN DER CRAB.

Photographische gezigten van Batavia,

door WOODBURY & PAGE,

á *f* 5,—.

te bekomen bij

(3079) H. M. VAN DORP.

Boekhandel van H. M. VAN DORP,

Batavia.

VICTOR HUGO. Les Misérables, 10 vol. 8o.
MACAULAY. History of England, 10 »
MERIVALE. Lectures on Colonization and Colonies.
WILSON. Essays on the religion of the Hindus.
VAN LENNEP. Merkwaardige Kasteelen in Nederland, 2 dln.
KARMARSCH. Handboek der Mechanische Technologie, 2 dln.
ZSCHOKKE. Gods grootheid en goedheid in de schepping.
» Uw Huisboek.
ARNDT. De Huiskerk. (3053)

HET PHOTOGRAPHISCH ATELIER

van

WOODBURY & PAGE,

op RIJSWIJK is dagelijks, uitgezonderd Vrijdags, geopend van half 8 tot 10 uur 's morgens.

GEZIGTEN en TYPEN van *Java.*

AFDRUKKEN van negatieve PORTRETTEN, ten vorigen jare genomen, zijn te bekomen à *f* 2,— per stuk. (3084)

Photographische TYPEN van Java à *f* 2.— per stuk.

Te bekomen bij den Boekhandelaar

(3078) H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

Boekhandel van H. M. VAN DORP,

HARTMANN, Steinkohlen Bergbau. 1 vol. in 4o. met atlas in folio v. 64 platen.
Christ. MULLER, Constructionslehre der Maschinentheile nebst Resultaten für den Maschinenbau. Met atlas von 84 Tafeln.
DAS BUCH der Erfindungen, Gewerbe und Industrien, 4e auflage. 4 Theile met Suppl. (3080)

PHOTOGRAPHISCH PORTRET

van den

Minister van Kolonien,

genomen naar een Photographie.

Te bekomen bij

(3054) H. M. VAN DORP.

De nieuwe ETAPPE KAART van Java,

zamengesteld door den Kapitein der Genie

W. F. VERSTEEG,

zal, zoodra die verkrijgbaar gesteld is, bij den ondergeteekende te bekomen zijn:

I. Opgeplakt met Rollen.
II. Op Linnen geplakt, in Koker, zakformaat.

(3028) H. M. VAN DORP.

Grande Nouveauté.

Reçu par la malle:

Album Magique de Saugrin

MUNI DE STÉRÉOSCOPE et 30 Belles épreuves PHOTOGRAPHIQUES.

ALBUM arrangé pour la Photographie Stéréoscopique et pour Portraits.

Prijs *f* 50.—, *f* 60.— et *f* 75.—

(3082) H. M. VAN DORP.

VOORLOOPIG PROSPECTUS.

Nederlandsch-Indische

STOOMSCHIP MAATSCHAPPIJ,

TER EXPLOITATIE VAN HET KONTRACT VAN DEN HEER

H. OLIVER ROBINSON.

Kontract voor 10 jaren in te gaan met den eersten Januarij 1866.

Jaarlijksche subsidie van het Gouvernement ± *f* 300,000.—
Renteloos voorschot van het Gouvernement *f* 1,000,000.—
Bedrag van het door den Kontractant in handen van het Gouvernement als waarborg gestort *f* 120,000.—

Kapitaal f 2,000,000.— verdeeld in **2,000 Aandeelen** ad **f 1,000**

ieder, te storten, als volgt:

f 100,— per Aandeel eene maand na inschrijving.

f 650,— per Aandeel in *vijf* termijnen van *f* 130,— ieder, tusschen den 1sten Maart 1864 en den 1sten Julij 1865.

f 250,— per Aandeel in *twee* termijnen van *f* 125,— ieder, tusschen den 1sten Januarij 1869 en den 31sten December 1870,

en zulks ter terugbetaling van een half Millioen van het voorschot van het Gouvernement genoten; zullende belanghebbenden bij iederen termijn van storting eene maand te voren daarvan worden verwittigd.

Slechts een bepaald aantal Aandeelen zal voor Java worden opengesteld, terwijl het grootste gedeelte voor Nederland wordt gereserveerd. De Aandeelen, welke in Nederland niet worden genomen, zullen elders in Europa worden uitgegeven.

Voor de aangevraagde Aandeelen worden voorloopig bewijzen afgegeven, die tegen aandeelbewijzen worden verwisseld, zoodra de Maatschappij in Nederland is zamengesteld en de Aandeelen uitgegeven kunnen worden.

Een reservefonds zal worden daargesteld, door jaarlijks uit de Bruto winsten eene som te nemen gelijkstaande aan 7½ procent op het kapitaal; hetwelk door de Directeuren onder behoorlijke zekerheden zal worden belegd.

GEVOLMAGTIGDEN in *Nederland*, de Heeren HOPE & Cie., te *Amsterdam.*

Idem in *Engeland*, de Heeren FINLAY, HODGSON & Cie., te *Londen.*

Idem op *Java*, de Heeren MACLAINE, WATSON & Cie., te *Batavia.*

De standplaats der Maatschappij zal zijn in Nederland.

Wanneer een genoegzaam getal Aandeelen zal zijn genomen, wordt eene vergadering van Aandeelhouders in Europa bijeengeroepen, de Maatschappij tot stand gebragt en de Directeuren benoemd.

De Kontractant zal alsdan alle voordeelen en winsten uit de uitvoering van het Kontract voortspruitende, aan de Maatschappij overdoen, tegen eene door de Directeuren in Nederland nader vast te stellen vergoeding.

De eenige en voorname uitvoerende magt wordt den Kontractant onder den naam van Beheerend Directeur toegekend, die echter in alle geldelijke zaken aan de Directeuren in Nederland ondergeschikt is en blijft.

De ondervolgende op Java welbekende personen voegt hij zich ter zijner assistentie in deze onderneming toe, te weten:

Kapitein *Hulsteijn* als Marine Superintendent, den Heer *Alexr. Brown* als Ingenieur Superintendent, terwijl de door hem te benoemen Bestuurder te Batavia moet zijn een op Java gunstig bekend staand Nederlander.

Te Batavia zal eene Kommissie van Raad en Toezigt worden daargesteld, bestaande uit *Vijf* Leden uit de voornaamste Aandeelhouders te kiezen.

Voor de eerste Kommissie benoemt de Kontractant *Twee* leden en de Aandeelhouders *Drie*, zullende de benoeming van nieuwe Leden ter aanvulling van vacaturen geheel aan de Aandeelhouders worden overgelaten; terwijl verder wordt voorgesteld dat jaarlijks *Een* Lid aftrede.

De aldus voorgestelde Kommissie vertegenwoordigt de Aandeelhouders op Java. De Beheerende Directeur en de Bestuurder te Batavia raadplegen de Kommissie in alle belangrijke zaken, zooals de benoeming of de verwisseling van Agenten op de buitenposten, de regeling der vracht- en passage-gelden enz., enz., en de Bestuurder te Batavia legt op geregelde tijden uittreksels uit de Boeken, aantoonende de Baten, Lasten en Winsten voor de Kommissie, die deze goedkeurt, alvorens dezelve naar Nederland worden opgezonden.

De zaken zullen zoodanig worden beheerd en de Boeken zoo gehouden, dat de zuivere winsten van elk jaar, onmiddelijk na het einde van het jaar naauwkeurig zullen kunnen worden geschat, en aan de Directeuren opgezonden, zoodat het dividend door dezen zal kunnen worden vastgesteld en op Java zonder uitstel uitbetaald.

De handelingen der Directeuren zijn verbindend voor de Aandeelhouders op Java.

De teekeningen en plannen der Stoomschepen zullen door den Beheerend Directeur eerst dan voor goed worden vastgesteld, wanneer deze zijne waarnemingen en onderzoekingen op Java zal geëindigd hebben en naar Europa zijn teruggekeerd; daar toch de teekeningen slechts zijn bij wijze van voorstel om nader te worden verbeterd.

De Stoomschepen worden van hout gebouwd, en bij gelijke kosten wordt de voorkeur aan Scheepsbouwmeesters in Nederland gegeven.

H. O. ROBINSON.

Batavia, 6 *Augustus* 1863.

☞ Ten einde het op Java benoodigd getal Aandeelen tijdig te weten, wordt men beleefdelijk verzocht de aanvragen daartoe zoo spoedig mogelijk in te dienen bij

de Heeren: MACLAINE, WATSON & Co. te *Batavia.*
Mc. NEILL & Co. te *Samarang.*
FRASER, EATON & Co. te *Soerabaija.*
PAINE STRICKER & Co. te *Padang.*

MODEL AANVRAGE.

WelEd. Heeren

Ik verzoek Aandeelen in de Nederlandsch Indische STOOMSCHIP-MAATSCHAPPIJ ad *f* 1000.— ieder te mogen hebben op de bij het voorloopig Prospectus der Maatschappij, gedateerd Batavia den 6 Augustus 1863, gestelde Conditiën, nemende ik aan de eerste betaling in eene maand na inschrijving en de andere betalingen bij aanmaning te voldoen, zoodra zij opgevorderd worden, mij aan de beslissing der Directeuren in Nederland onderwerpende.

. . . . den . . . . (3052)

FABRIEK

voor

Stoom- en andere Werktuigen,

IJZER- en KOPERGIETERIJ, KOPER-SLAGERIJ en KETELMAKERIJ,

STOOMHOUTZAAGMOLEN EN DEPOT VAN GEZAAGD EN ONGEZAAGD HOUT

van

(3091) **DROSSAERS & Co.**

President en Directeuren der Javasche Bank

maken bekend, dat, van af 12 Augustus 1863 tot nader opzeggings toe, bij het Hoofd-bureau te *Batavia*, zoowel als bij de Agentschappen te *Samarang* en *Soerabaija* zal berekend worden:

Voor **Disconto** 's jaars van:

Particuliere Acceptatien.	$7\frac{1}{2}$ pCt.
Wisselbrieven, (gezegelde) getrokken uit eenige plaats in *Nederl. Indië*, en aangeboden ter woonplaats van den betrokkene.	$6\frac{1}{2}$ 〃
Acceptatien der Vendukantoren te *Batavia, Samarang* en *Soerabaija*. . . .	$4\frac{1}{2}$ 〃
Acceptatien der Vendukantoren in de Binnenlanden van *Java* en op *Madura*. (met bij-berekening van $\frac{3}{4}$ pCt. over het bedrag der acceptatie, voor provisie van incasseren en renteverlies bij den retour-wissel.)	$4\frac{1}{2}$ 〃
Acceptatien der Vendukantoren in de *Buitenbezittingen*. . . . . met bij-rekening van 1 pCt. over het bedrag der acceptatie, voor provisie van incasseren en renteverlies bij den retour-wissel.	$4\frac{1}{2}$ 〃

Voor **Rente** 's jaars op:

Beleeningen van Spetie.	4 〃
Beleeningen van Koper, Tin en Lood. (waarvan ter bepaling der waarde, die van de ruwe grondstof wordt aangenomen.)	5 〃
Beleening van Goederen en Effecten.	6 〃

President en Directeuren voornd.,

C. F. W. WIGGERS VAN KERCHEM, *President.*

A. R. J. CRAMERUS,

(3048) *Directeur, fungd. Secretaris.*

De Inteekening op de *Bataviasche Stoomboot-Maatschappij*,

tot bevordering van gemeenschap van

Cheribon, Tagal en Pekalongan, (Palembang en de Lampongs),

blijft opengesteld **tot Ultimo Augustus**, als volgt:

Te *Cheribon:* bij de Firma GEBR. SCHALLIG & Co.
» *Tagal:* bij de » A. J. VAN DER VOORT.
» *Pekalongan:* bij de » M. NEUMANN.
» *Samarang:* » » » SOESMAN & Co.

Men wordt beleefdelijk verzocht de bewijzen van inteekening zoo spoedig mogelijk in te zenden.

(3050) C. J. BATTEN.

LIVERPOOL & LONDON FIRE INSURANCE Comp.

KAPITAAL groot £ 2,000,000 Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op *Java* van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om **Polissen van Assurantie** op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement***, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelve, alsmede op ***Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissementen op Java.***

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.

(2875) PITCAIRN, SYME & Co.

Royal Insurance Company of Liverpool.

BRAND- EN LEVENSVERZEKERING.

KAPITAAL GROOT **2.000.000.**— PONDEN STERLING

De ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort, met verzekeringen te sluiten tegen brandschade op PAKHUIZEN, GOEDEREN en WOONHUIZEN met AMEUBLEMENT, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op THEE-, KOFFIJ- en SUIKER ETABLISSEMENTEN OP JAVA.

Zij nemen de vrijheid het publiek te herinneren. dat sedert kort ook LEVENSVERZEKERING bij de Batavia Branche gevoegd is en dus gereed zijn tot het sluiten daarvan op de voordeeligste voorwaarden. Het uitgebreide Kapitaal van deze Maatschappij in verband met de jaarlijksche opbrengst van 500.000 Ponden Sterling en een aanwezig fonds van 800,000 Ponden Sterling, leveren een voldoenden waarborg voor hare soliditeit, terwijl de premien van verzekering even matig zijn als die van andere Maatschappijen en bij schade de voldoening op de promptste wijze geschied.

(2874) PITCAIRN, SYME & Co.

Nederlandsch-Indische ZEE- & BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Genoemde MAATSCHAPPIJ is voortdurend bereid tot het sluiten van verzekering tegen schade door

BRAND

te veroorzaken, hetzij op **Suiker-, Koffij-, Thee-** of andere **Etablissementen** en **Inventaris**, als op **Woonhuizen**, alsmede **Inboedel** en **Meubilair**, waarvan de premie bedraagt tusschen 25 en 75 cents 's jaars voor iedere verzekerde *f* 100,—, afhankelijk van den stand van het perceel en zijne belendingen.

Namens het Bestuur:

P. TIEDEMAN, Jun., *Direkteur.*

Agenten op Java:

FRASER, EATON & Co., te *Soerabaija.*
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang*,
SAPORTAS & Co., *Cheribon.* (3009)

NORTHERN ASSURANCE COMPANY,

gevestigd te LONDON sedert 1836.

Brand- en Levensverzekering

KAPITAAL GROOT **1,295,760** PONDEN STERLING.

De Ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, gaan steeds voort met het sluiten van Polissen van Assurantie op de meest billijke en voordeelige voorwaarden op WOONHUIZEN, met het daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAKHUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN.

(3089) MORGAN, MELBOURN & Co.

Agenten op Java:

B. J. VAN ECK & Co., *Soerabaija*,
VAN DEN BROEK & VEECKENS, *Samarang.*

N. I. Escompto-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat tot nadere kennisgave gelden in deposito, onder waarborg van het volgefourneerd kapitaal der Maatschappij, zullen worden aangenomen tot eene rente van 6 pCt. 's jaars, mits minstens eene maand in het bezit der Maatschappij blijvende en voorts met eene wederzijdsche opzegging van 14 dagen.

BATAVIA, 25 Julij 1863.

TIEDEMAN en VAN KERCHEM,

(3128) *Directeuren.*

IMPERIAL LEVENVERZEKERING MAATSCHAPPIJ.

Old Broad-Street London,

opgerigt in het jaar 1820.

Het Maatschappelijk kapitaal bedraagt **£ 750,000**,— verdeeld in **7500** aandeelen van **£ 100** — elk, terwijl het gevestigde premiefonds bedraagt ruim **£ 705,000**,—, waaruit blijkt dat deze Maatschappij meer dan **£ 1 500,000**.— bezit, bij een Jaarlijksch inkomen van **£ 1 000.000**,—, om aan de verpligting in het vervolg op bestaande polissen ten beloope van **£ 2,500,000**,— te voldoen.

Alle vijf jaren zal vier vijfde gedeelte van den winst als Bonus aan de polissen worden toegevoegd, zonder dat daardoor de verzekerde persoonlijk verantwoordelijk wordt, zooals bij onderlinge Maatschappijen.

De premiën kunnen maandelijks voldaan worden.

Omtrent maatstaf der Premiën en alle verdere informatiën betrekkelijk deze Levensverzekering Maatschappij kan men zich vervoegen ten kantore van de ondergeteekenden, alwaar men op verzoek prospectussen der Maatschappij en blanco Staten kan erlangen.

MACLAINE, WATSON EN Co. *Batavia*,
Mc. NEILL EN Co. *Samarang*,
(2878) FRASER, EATON EN Co. *Soerabaija.*

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDON sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op WOON- en PAKHUIZEN, MEUBELEN, KOOPMANSGOEDEREN, enz, zoomede op SUIKER-, KOFFIJ- en THEE-ETABLISSEMENTEN, tegen de volgende premien:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve	$1\frac{1}{2}$% 's jaars.
Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . .	$\frac{1}{4}$% »

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig.	$\frac{3}{4}$% 's jaars.
Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . .	1% »
Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig.	$1\frac{1}{4}$% »
Op Schepen, liggende op Reeden. . . .	1% »

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*
(3088) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

Brand-Assurantie-Compagnie, te Amsterdam.

Kapitaal 1.300000.— Gulden

De Ondergeteekenden benoemd zijnde tot Agenten op Java, van bovengenoemde Maatschappij, berigten bij deze, dat zij bereid zijn verzekeringen tegen Brandschade te sluiten op Woon- en Pakhuizen, Koopmansgoederen, Meubelen, enz., enz., alsmede: op Suiker-, Koffij. Thee-. Tabak- en Indigo-Etablissementen, enz, tegen zeer billijke Premien en gewone Conditien.

Omtrent nadere informatien gelieve men zich te vervoegen ten Kantore der Ondergeteekenden

MACLAINE, WATSON & Co., Batavia,
McNEILL & Co., Samarang,
(2879) FRASER, EATON & Co., Soerabaija.

Nederlandsch-Indische

Levensverzekering en Lijfrente Maatschappij.

BESTUUR:

W. J. van de Graaff,
P. C. W. Anemaet,
F. W. R. Jhr. Flugi van Aspermont,
Mr. T. H. der Kinderen,
D. Jannette Walen,
A. R. J. Cramerus, } *Commissarissen.*
C. F. W. Wiggers van Kerchem,
G. A. de Lange,
Edw. Heijning, } *Directeuren.*

Deze Maatschappij is steeds bereid tot het aangaan van Contracten voor Levensverzekering en Lijfrente.

Omtrent de steeds toenemende uitbreiding harer werkkring raadpleege men de driemaandelijks in de Couranten voorkomende staten van deelname.

Edw. HEIJNING, *Directeur.*

Inlichtingen en Blanco's Gratis verkrijgbaar:

te **Batavia**, ten kantore der Maatschappij.
» **Soerabaija**, bij de Heeren ANEMAET & Co.
» **Cheribon**, » » » SAPORTAS & Co.
» **Tagal**, » den Heer C. F. JULIUS, Jr.
» **Padang**, » de Heeren PAINE STRICKER & Co.
» **Macassar**, » den Heer J. C. TAMSON. (3092)

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten van de Heeren

GEORGE BUCHANAN & CO.,

Ingenieurs Bucklersbury **London** *& York-place Ironworks* ABERDEEN,

nemen de vrijheid Fabrikanten, Landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van alle soorten van

WERKTUIGEN,

in gebruik bij de bereiding van

Suiker, Koffij, Rijst, Olie, Kalk, Steenen, enz., enz.

alsmede ook:

ZAAGMOLENS,

VERVOERBARE STOOM-MACHINES, POMP-MACHINES voor IRRIGATIE DOELEINDEN, of tot het vullen van in de hoogte gelegene BADKUIPEN, STOOMKETELS, enz., enz.

In voorraad en tegen billijke prijzen:

Stoom-Suikermolens

van verschillende dimensiën (onder welke *één* van eene nieuwe en zeer verbeterde Constructie).

VACUUMPANNEN compleet met al de benoodigde toestellen.

CENTRIFUGES met Stoomvermogen voor het in werking stellen derzelve.

WETZELPANNEN alsmede SUIKERMOLENS voor trekvee in verschillende grootte.

PERSPOMPEN, GEGALVANISEERD IJZER voor Daken en dito GOOTEN, VUURVASTE STEENEN en KLEI.

(2873) **PITCAIRN, SYME & Co.**

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.

Ingenieurs te Londen,

hebben de eer, Heeren SUIKERFABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden te berigten, dat zij thans voorhanden hebben

Eene SUIKERRIETMOLEN,

met cylinders van 52 × 24 Engelsche dm. met STOOMTOESTEL en KETEL, geheel compleet.

Een STEL van VIJF PATENT CYLINDERVORMIGE **Suikerpannen**, met FORNUISSTAVEN en WAARLOOZE STUKKEN, en twee **dito** van zes dubbele geoctroyeerde CYLINDERVORMIGE **Suikerpannen** met FORNUIZEN en WAARLOOZE STUKKEN, bestaande in **Wielen, Rondzels** en **Cylinders.**

Alsmede:

LEDEREN DRIJFRIEM

3, $3\frac{1}{2}$ en 4 duim breed op 25 voet lang.

Specificatiën en teekeningen ten kantore van ondergeteekenden en voorts bij den op Java residerenden Ingenieur van de Heeren **H. O. Robinson & Co.**, de Heer ROBERT FINDLAY, die de noodige informatiën, betreffende bovenstaande Machineriën kan geven.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.**, hunne Etablissementen eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurende alom vermeerderende vraag naar hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden alle orders aannemen op

SUIKERRIETMOLENS, door stoom of water gedreven, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz.

SUIKERMOLENS

MET

Stoommachines Compleet.

Klasse van den Molen.	Dimensiën der Cylinders. Lengte.	Dimensiën der Cylinders. Diam.	Nominale Paardenkracht.	Gemiddeld aantal gewone suikerrietstokken in 22 uur geperst.
	Eng. Duimen.	Eng. Duimen.	Paarden.	
Æ Size.	33	21	7	75.000
A „	39	23	10	112.000
B „	52	24	17	175.000
C „	60	27	24	250.000
D „	66	30	30	350.000
E „	72	33	36	425.000

Suikermolens met water werkende.

Klasse.	Dimensiën der Cylinders. Lengte.	Dimensiën der Cylinders. Diameter.	Gemiddeld aantal gewone rietstokken in 22 uur geperst.
	Duimen.	Duimen.	
A Size.	39	23	125.000
B „	48	24	175.000
C „	54	27	250.000
D „	60	30	325.000

[1] De bovenstaande Classificatie van proportiën en letters sluiten alle Suikermolens in, die H. O. ROBINSON & Co. voor Nederlandsch-Indië aanmaken (met kleine uitzonderingen in sommige op speciale order te maken). Fabriekanten kunnen zich verzekerd houden, dat geene afwijkingen in het vervolg zullen gemaakt worden. Het is evenwel noodzakelijk indachtig te zijn, deze klassen of letters niet met die van andere uitzenders, die in den laatsten tijd H. & O. R. & C's. classificatie der molens met een letter hebben aangenomen — maar waarvan de proportiën zeer verschillen, te verwarren.

MACLAINE, WATSON & Co., *Batavia.*
MAC NEILL & Co., *Samarang.*
(2877) FRASER, EATON & Co., *Soerabaija.*

De Ondergeteekenden ontvangen voortaan geregeld uit Europa

SUIKERPANNEN,

van de beste kwaliteit en van de ondervolgende afmetingen, t. w.:

van 96 × 32 Eng. dm.	van 70 × 23 Eng. dm.
90 × 30	65 × 22
86 × 29	60 × 20
82 × 27	56 × 19
78 × 26	52 × 17
74 × 25	50 × 16

Nadere Informatiën te bekomen bij

(2881) MACLAINE, WATSON & Co.

MEUBEL-MAGAZIJN.

TOKO SENIN,

van

B. CHARLES.

Steeds voorzien van alle soorten van

MEUBELS,

beveelt zich aan tot de uitvoering van alle soorten van **Commissiën, verzending** en **verpakking van goederen, enz.** tot zeer matige prijzen.

(3051)

WILLIAM HENRY HALL,

Shipping and General Commission Agent,

(3044) ***BATAVIA.***

In het COMMENSALENHUIS

van

Mevrouw **WILDANGER**, geb. *Moojen*,
Hoek Gang Secretarie,

zijn nog eenige **KAMERS**, met of zonder **Kost**, disponibel.

(3083)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

van

C. K. LOURAN,

Batoe Toelies.

Dagelijks geopend van **8 tot 10 uur** des ochtends. (3033)

Door den ondergeteekende wordt voor een paar dagen ter leen gevraagd:

Een Portret van den Minister van Koloniën, liefst gravure of groote photographie.

(3117) H. M. VAN DORP.

Particuliere Posterij

tusschen

Batavia en Buitenzorg.

ENGELSCHE RIJTUIGEN met 4 paarden *f* 35.—.
dito dito 〃 6 〃 – 50.—.

Adres: *Marine Hotel* en op *Weltevreden* naast het Postkantoor.

(3107) A. COMBES.

J. M. van WALCHREN

belast zich met uitvoering van kommissiën van allerlei aard, tegen berekening eener billijke provisie, en beveelt zich daarvoor bij zijne begunstigers aan. (3087)

Mr. PHILLIPS,

Chirurg-Dentist,

Lid van de Odontological Society te Londen,

is dagelijks te spreken ten huize van de Heeren WOODBURY & PAGE, op *Rijswijk.* (3085)

Wordt gevraagd:

Een eerste STUURMAN

voor de reis naar Nederland.

(3063) J. CEZARD & Co.

Iemand op middelbaren leeftijd, die vroeger eene Suikeronderneming in exploitatie heeft gebragt, en onlangs uit Europa teruggekeerd is, zag zich gaarne in eene dergelijke onderneming in de naburige Residentien van *Batavia* op de eene of andere wijze geplaatst.

Informatiën zijn te bekomen letter **L.**, aan het Bureau van deze Courant. (3104)

Eene **Jufvrouw** uit den beschaafden stand, van de *Protestantsche Godsdienst*, onlangs uit Nederland aangekomen, zag zich gaarne geplaatst als GOUVERNANTE, liefst bij jonge kinderen.

Adres met **franko** brieven onder de letter **Z**, bij den uitgever van het Bataviaasch-Handelsblad.

(3055)

Wordt te Koop aangeboden:

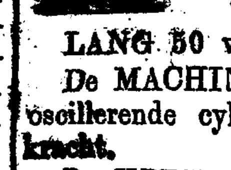

Een nieuwd gebouwd **IJzeren Schroef STOOMYACHT,** spoedig alhier verwacht wordende.

LANG 50 voet, WIJD 8 voet, HOL $3\frac{1}{2}$ voet.

De MACHINES zijn diagonaal, direct werkende met oscillerende cylinders, gezamenlijk van 10 paardenkracht.

De KETEL is tubulair van best ijzer, op 120 pd. drukking beproefd en van Gouvernements veiligheidskleppen voorzien.

Dit fraaije, kleine vaartuig loopt 8 à 10 mijlen en is uitmuntend geschikt voor haven of rivier gebruik.

Voor nadere bijzonderheden te informeren bij

(3096) HUNTER, HOUGHTON & Co.

TE KOOP

EENIGE

SUIKERMOLENS,

van de **LOWMOOR COMPANY** met Cylinders van 24 × 48 inches en de benoodigde IJzerwerken voor Waterraderen.

EEN IJZEREN WATERRAD COMPLEET,

diameter 28 voet, breedte 5 voet.

In groote voorraad:

Suikerpannen,

in alle gewone afmetingen, alsook waarlooze stukken geschikt voor WATERMOLENS van de Lowmoor Fabriek.

Een Stoom-Suikermolen.

compleet, rollen 24 × 48 duim, Stoommachine 12 paardenkracht.

De zoo voordeelig bekende wijze van bewerking van deze Company zal wel eene voldoende waarborg voor de hoedanigheden van deze Machineriën zijn.

PITCAIRN, SYME & Co.,

(2876) *Agenten van de Lowmoor Company.*

TE KOOP:

Twee Wetzel Suikerpannen

EN

Twee Rotatie Suikerpannen

met dubbele bodems en voorzien van DRIJFTOESTEL en VERBINDINGEN, Compleet.

Alsmede eene kleine STOOMMACHINE, complete met VERBINDINGEN tot het drijven van verschillende soorten van MACHINERIEN.

Nadere informatiën te bekomen bij

(2880) MACLAINE, WATSON EN Co

Te Koop:

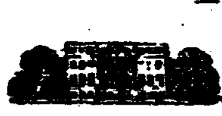

Het **HUIS** op het **Koningsplein**, vroeger bewoond door den Heer *John Pryce.*

(3119) JOHN PRYCE & Co.

Te Koop:

Een Jattiehouten en Kopervaste

Roei- en Zeilsloep,

met een Kotterstuig en complete Inventaris, geschikt voor 12 riemen.

Lang 10 N. Ellen.

Breed 2 id.

Te bezigtigen en te bevragen aan de Praauwenwerf van

(3121) de Wed. VAN DER MEULEN.

Te Koop:

Engelsche

REISWAGENS,

pas ontvangen per „**Nord**"

van LONDEN bij

(3097) HUNTER, HOUGHTON & Co.

Te Koop:

Een gebruikte soliede elegante HANDWAGEN met lossen Bok.

Te bevragen bij

C. A. W. CAVADINO,

(3093) Huis *Munder.*

Door de Directie der *Handels-Societeit* de „VEREENIGING,"

wordt **TE HUUR** gevraagd

om spoedig te aanvaarden:

een geschikt LOCAAL,

liefst aan de GROOTE RIVIER gelegen, en zooveel mogelijk in het centrum van de verschillende Handelshuizen.

Degenen die zulk een Locaal mogten wenschen te verhuren, worden verzocht zich *vóór den 15 Augustus e. s.* te wenden tot

de Directie voornoemd,

J. A. STOK, *President.*

(3042) M. P. PELS, *Secretaris.*

Te Huur:

Een **HUIS** in de *Batoe-Toelies.*

A. THIÉBAULT.

(3109)

CAUVIN PILLEN,

verkrijgbaar met recept

bij

(3086) BEIJNON, HAMACHER en Co.

De Zalf en Pillen van Holloway

zijn een onfeilbaar geneesmiddel voor schurft en alle andere huidziekten. De kenteid, de vermoeijenis en de noerslagtigheid des geestes, die de lijders aan huidziekten gewoonlijk ondervinden, verdwijnen spoedig door het gebruik van de zalf en pillen van Holloway. De doelmatigheid van dit geneesmiddel is zonder weêrga, namelijk in boven genoemde gevallen; en in plaatsen, waar deze ziekten menigvuldig zijn, baren de genezingen verwondering.

Doosjes Pillen. à *f* 1— *f* 3.— *f* 5.—.

Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Thans à kontant te verkrijgen:

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» »	»	Schreuder & van der Crab.
» Soerabaija	»	D. Mauritz Martens.
» »	»	J. J. van den Muijsenberg.
» Probolingo	»	Zimmermann & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	J. Kalden.
» Djokjokarta	»	Koe Djamboe.
» »	»	Wed. C. W. van der Laan.
» Soerakarta	»	M. J. Hanssens.
» Tagal	»	Mevr. de Wed. van Dort.
» »	»	A. J. van der Voort.
» Cheribon	»	W. Calistan.
» »	»	M. Blok & Co.
» Buitenzorg	»	A. J. van der Voort.
» »	»	Schreuder & van der Crab.
» Tjandjoer	»	Schreuder & van der Crab.
» Salatiga	»	Q. M. B. Regensburg.
» Samarang	»	G. C. T. van Dorp, H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co., Joosten & Co. en bij Soesman & Co.

(3126)

De ondergeteekende gevoelt zich verpligt bij deze openlijk zijn dank te betuigen aan den Heer J. ALKEN, Officier van gezondheid bij het groot Militair Hospitaal te Weltevreden, voor den onvermoeiden ijver en zelfopoffering, aan hem bewezen tijdens de laatste hoogst gevaarlijke ziekte zijner echtgenoot.

(3051) H. F. TEUNISSE.

Vertrekkende Personen.

Mevrouw de Weduwe *Arendsen Hein*, geboren *Galup*, verlaat *Java*, haar gemagtigde is *G. H. Arendsen Hein*, te *Pasoeroean.* (3114)

Bataviaasch Praauwenveer.

De stoomer **Tjiliwong**, is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen.

Vertrekt ten 7 ure des morgens.

Ligplaats binnen den kleinen boom. (3034)

Slechts weinig bagage kan worden medegenomen.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand AUGUSTUS 1863, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 25sten.

VAN SOERABAIJA.

naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 15den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten

Nadere inlichtingen te bekomen op de Stoombootkantoren in de stad, bij

W. CORES DE VRIES, te *Batavia* en te *Soerabaija.*

(3055) NIEUWVEEN en SCHUIJMER, te *Samarang.*

Vracht en Passage naar Samarang *direct*

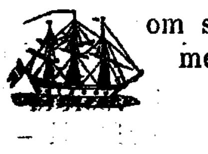

om spoedig te vertrekken, wordt aangeboden met het welbekend Ned. Ind. Barkschip

ELLEN,

Kapitein **Wentholt.**

Adres:

(3100) B. KOPERSMIT & Co.

Wordt passage aangeboden

met de uitmuntend daartoe ingerigte en uitgeruste

SCHEPEN

Bezoekie, Jason en Cortgene,

allen varende een geëxamineerd Geneesheer en eene Hollandsche Koe.

De reis zal direct van hier naar Nederland ondernomen kunnen worden:

per BEZOEKIE, tegen het einde dezer maand,
per JASON, in de laatste dagen der volgende maand,
per CORTGENE, in het begin van October.

Men adresseere zich bij

(3062) REYNST en VINJU.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederl. Schip

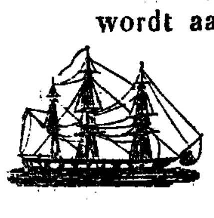

Patriarch Samhiri,

Kapt. G. G. LION,

aan boord hebbende een **bekwamen Scheepsdoctor.**

Genoemde bodem zal tegen einde Augustus van hier de reis aanvaarden.

Nadere informatien bij de Agenten

VAN OMMEREN, RUEB & Co.

BATAVIA, 13 Augustus 1863. (3108)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het extra snelzeilend en goed ingerigt Nederlandsch Fregatschip

Staatsraad van Ewijck,

Kapitein F. DE WINTER,

varende een bekwaam Scheepsdoctor.

Genoemd schip zal tegen het begin van September tot vertrek gereed zijn.

Nadere informatien te bekomen bij de Agenten

MACLAINE, WATSON & Co.

(3046) en den GEZAGVOERDER, *Java-Hôtel.*

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het gunstig bekende Clipper fregatschip

„NOACH,"

Kap. P. WIERIKX,

aan boord hebbende een geëxamineerden Dokter en eene melkgevende Koe. Het schip wordt einde dezer maand te Batavia, ter inname van Passagiers, terug verwacht.

Voor verdere bijzonderheden vervoege men zich bij

de Agenten,

(3066) J. F. van LEEUWEN & Co.

SPOORWEGEN.

Bracht de laatste mail ons de heugelijke tijding aan, dat de *Tweede kamer* der Staten Generaal het wetsontwerp betreffende de concessie van den spoorweg van Samarang naar de Vorstenlanden met groote meerderheid had aangenomen, heden vernemen wij dat de *Eerste kamer* het zegel harer goedkeuring aan die daad geschonken heeft, en het wetsontwerp met *algemeene* stemmen heeft aangenomen. Waren voor nog slechts weinige dagen aller harten door de toen aankomende tijding blijde gestemd, waren allen verheugd over en dankbaar voor de verkregene hoop, dat eindelijk Indië met deze groote weldaad door Regering en volksvertegenwoording zoude begiftigd worden, die blijdschap, die dankbaarheid zullen nu geen palen kennen, nu het gebleken is, dat die hoop niet ijdel was, nu alle twijfel die daaromtrent nog mocht bestaan is verdwenen, nu alle hinderpalen uit den weg te zijn geruimd.

Nederland wenscht Indië geluk met deze heugelijke gebeurtenis, welke een nieuw tijdperk van voorspoed voor den Indischen Handel en de Indische Industrie zal openen.

Indië is Nederland dankbaar voor dit groote bewijs van toegenegenheid. Het gevoelt wat het aan Nederland verplicht is voor de schoone toekomst, die het nu te gemoet gaat, en het zal daaraan gewis steeds indachtig zijn.

Het jaar 1863 zal steeds met gouden letteren in de Indische geschiedrollen gegrifd zijn, als het uitgangspunt voor een nieuw tijdperk, als het jaar waarin de groote strijd is volstreden en met de schoonste overwinning is bekroond geworden. En daarnevens zullen schitteren de namen van hen, die aan dien strijd deelgenomen en de overwinning bevochten zullen hebben, die nimmer door het nageslacht vergeten, maar steeds als die van de grondvesters van Indiës vooruitgang en welvaart in eere gehouden en niet dan met den meesten eerbied zullen uitgesproken worden. Indië juiche en late het bewijs dat het gevoelt, hoeveel het aan Nederland verplicht is, niet aan de toekomst over.

INGEZONDEN STUKKEN.

Waarde Redacteur!

In uw no. van 17 Junij jl., dus voor bijna twee maanden, hebt ge een bericht opgenomen uit het *Sam. Adv. Blad,* waarin tusschen twee haakjens, wel meer interessante berichten en dikwijls prettige jolige ingezonden stukken voorkomen, bevattende nadere bijzonderheden omtrent het stranden en vergaan van een zevental inlandsche vaartuigen op de reede van Sandelwood-eiland en wat met deze ramp verder in betrekking stond. Ik heb na het lezen hiervan geduldig gewacht, twee maanden lang gewacht, want ik ben een Hollander van ouder tot ouder, en als zoodanig is geduld een aangeboren iets, en dus volstrekt geen deugd. Ik heb gewacht en ben teleurgesteld door iedereen. Gij hebt mij teleurgesteld, het *Bat. Handelsbl.* en alle andere in Indie verschijnende bladen hebben mij te leur gesteld, het publiek heeft mij te leurgesteld, en zie hier waarom.

In dat bericht staat met ronde woorden, dat met ons bevriende radjahs van Sandelwood de arme schipbreukelingen, onderdanen van het Nederlandsch Goeverneinent, hebben beroofd van al wat ze nog trachtten te redden, dat ze de *Rachmanie* geheel leeg hebben geplunderd, en na vermeld te hebben, dat dit eiland tot de *bevriende* inlandsche staten behoort en de Radjahs met geschenken worden begiftigd, zegt het blad:

„Zoo ooit, dan moet het Gouvernement wel hier toonen, dat het de eer van de Hollandsche vlag niet straffeloos laat schenden, maar dat het, waar dit noodig is, met kracht zijn gezag weet te handhaven."

„Zoo ooit, dan is hier een tuchtiging wel hoogst noodzakelijk, om die roofgierige Radja's uit den waan te brengen, zoo zij daarin soms mogten verkeeren, dat het hun maar vrijstaat, arme schipbreukelingen, en het allerminst onderdanen van het Nederlandsche gezag, bijna alles te ontnemen en den schandelijksten strandroof te plegen."

„Wij wenschen hartelijk dat door het gouvernement in deze zaak ten spoedigste wordt voorzien, vooral ook in het belang van den handel in deze gewesten, die zeer zeker een gevoeligen slag zou ondervinden, wanneer de Ned. Ind. schepen niet meer veilig zijn op de reede van het eiland, dat bijna geheel Java van paarden moet voorzien."

Ik kom niet op de belangen des handels, maar alleen op het schandelijke feit zelf. Was dit niet gewichtig genoeg in de oogen der indische redacteurs om er iets van te zeggen? 't Schijnt althands zoo, want ik heb er, voor zoover ik weet, nergends weer een woord van gezien. Als ik mij niet vergis, heeft de *Javasche Courant* niet eens het feit van het vergaan der schepen gemeld. En het publiek? Ja, hier en daar werd er met een woord van gesproken, en op die „gladakkers" van radjahs gesmaald, maar sints is het onderwerp reeds lang weer vergeten. Dat is treurig, wat het bewijst zoo bedroevend klaar het algeheele gebrek aan *public spirit,* ja zelfs aan nationaliteit. Onze Britsch-Indische buren zouden onverwijld een groote meeting hebben gehouden, en nadat de zaak was voorgesteld en warm besproken, zou de vergadering met algemeene stemmen de volgende motie hebben aangenomen:

„De vergadering, in aanmerking nemende dat de veiligheid des handels en de eer der vlag eischen, dat de bevriende inlandsche vorsten de met het goevernement gesloten verdragen getrouwelijk nakomen, besluit zich tot de Regering te wenden met verzoek deze zaak ten strengste te laten onderzoeken en dan verder naar bevind van zaken te handelen."

Deze publieke geest, deze zoo sterk uitgesproken openbare meening geeft het engelsche goevernement een steun, dien de Regering ten onzent mist. 't Is waar dat wij het recht van vergadering niet hebben, 't welk onze buren bezitten, en dat dus het houden eener meeting door het bestuur zou kunnen worden belet; maar de dagbladen zwijgen, geen enkel individu schrijft er een woord over, zoodat een vreemdeling zeer terecht moet denken, dat het ons weinig deert, of onze onderdanen worden beroofd en uitgeplunderd, of de eer onzer vlag en 't gezag onzer Regering door zulke feiten wordt gehoond en bespot.

De houding van het Goevernement in deze aangelegenheid vind ik zonderling. De *Javasche Courant*, anders altoos met grootmoederlijke praatzaamheid vermeldende, dat hier een inlander uit een klapperboom is gevallen, en daar een badende vrouw door een kaaiman of banjer is meegesleept, zwijgt van het stranden van zeven schepen. Waarom dit feit niet medegedeeld, en zoo de bijomstandigheden omtrent de plundering niet juist of onwaar mochten zijn, waarom dan niet met een enkel woord de ware toedracht van zaken medegedeeld? Ik vraag niet van het Goevernement, dat het zich verdedige tegen elke beschuldiging die men het naar 't hoofd werpt, maar ik geloof toch dat wij in billijkheid mogen vragen, dat, wanneer de Regering de *Javasche Courant* ook als nieuwsblad beschouwt, waarin zij mededeeling doet van al het wetenswaardige in de verschillende gedeelten van den archipel, dat zij ons de belangrijkste berichten niet onthoude, en dat zij, waar de partikuliere bladen tijdingen bevatten van onrustbarenden aard, die in het ware licht stelle, daar zij uit den aard der zaak het best met de toedracht van zaken bekend is. Daarom wenschte ik alsnog het Goevernement door middel van uw blad te verzoeken, in de *Javasche Courant* deze geschiedenis mede te deelen. Mocht zich deze zaak werkelijk zoo hebben toegedragen, als het *Sam. Adv. Blad* vermeldt, dan hoop en vertrouw ik van onzen energieken Landvoogd, dat hij zoodanige maatregelen zal nemen, die een herhaling van dergelijke schandelijke feiten voor den vervolge beletten.

E.

Mijnheer de Redacteur!

Dezer dagen ging van het Residentie bureau alhier het volgend schrijven uit:

„De ambtenaar belast met het openbaar Ministerie ter rolle van den Resident van Batavia, regtsprekende in zaken van overtredingen van policie, van plaatselijke keuren, enz., verzoekt den Heer . . . . op Donderdag den 13 Augustus 1863, des voormiddags ten 10 ure, ten Residentiekantore te verschijnen, ten einde te worden gehoord in eene door den ambtenaar, belast met het toezigt over de wagenverhuurderijen tegen hem ingediende klagte, ter zake van in eenen niet behoorlijken staat zijn van eenige wagens en tuigen."

En alzoo stond in den jare onzes Heeren 1863, op Donderdag den 13 Augustus, een menigte wagenverhuurders teregt voor den regtsprekenden ambtenaar, om te worden gehoord en daarna veroordeeld, wijl de wagens niet in behoorlijken staat waren, de tuigen slecht of de paarden te klein of te mager . . helaas.

't Geldt een zaak van veiligheid van vervoer, en de plaatselijke autoriteit is in haar volkomen regt en voldoet aan hare pligt, wanneer zij de wettelijk bestaande contrôle met klem uitoefent, en derhalve, zooveel in haar vermogen is zorgt, dat ongelukken worden voorkomen. Zij is volkomen in haar regt en vervult haren pligt, wanneer zij hun, die door overtreding van de hierop bestaande bepalingen strafbaar worden, doet gevoelen, dat men de wet niet straffeloos overtreedt.

Maar wij vragen gelijk regt voor allen. Wij komen er tegen op, dat de *Wagenverhuurders* aan contrôle zijn onderworpen, en de *Karrenverhuurders* hun eigen meester zijn. Ziet het grootste deel dier karren, welk een onoogelijk gezigt leveren zij op. Veelal verweloos, getrokken door paarden, waarvan velen alleen door felle zweepslagen in beweging kunnen worden gebragt, en tuigen die voor een gedeelte uit touwen bestaan of zoo oud zijn, dat ze overal met touwen zijn vastgebonden. Ik wil hiermede niet beweren, dat de paarden der *huurwagens* in tegenoverstelling van die der *karren* zulke prachtige dieren zijn; — helaas! het toezigt is niet streng genoeg of de hebzucht van sommige wagenverhuurders verkloekt hun verstand en doet de paarden afjakkeren, zoo zelfs dat de koetsier wel eens verpligt is de paarden voort te trekken, of dat men, gelijk het reeds spreekwoordelijk luidt — een bewijs voorzeker dat het nog al eens voorvalt — den koetsier voor de paarden spant. Geldt het leven van een Inlander of Chinees, die zich per kar laat vervoeren, minder dan die dit per wagen doet, en omgekeerd?

Het is bekend, hoe het aantal karren als met den dag vermenigvuldigt, en hoe het aantal Oosterlingen, dat van huurwagens gebruik maakt, in dezelfde mate afneemt, omdat het veel goedkooper is een kar dan een wagen te nemen. Wij zijn daarom zoo vrij der bevoegde autoriteit in overweging te geven de twee volgende punten:

1e. de *karrenverhuurders* te onderwerpen aan *dezelfde contrôle* als de *wagenverhuurders.*

2e. het tarief van huurwagens zoodanig te wijzigen, dat men niet verpligt is telkens, wanneer men een rijtuig huurt, *f* 3,50 te betalen, maar dat er een tarief worde vastgesteld voor verschillende afstanden en tijden, b. v. van *f* 1,— tot *f* 3,50, gelijk dit o. a. te Singapore het geval is. Wanneer b. v. voor den afstand van een der logementen naar de Zuidzijde Koningsplein, Kebon Siri en Gang Scott bepaald was op *f* 1,— met vrijheid om den wagen een uur te laten wachten, voor een visite b. v. tusschen 6 en 7 uur 's namiddags, en zoo vervolgens, dan zou hierdoor zeer in het belang van het publiek en van de wagenverhuurders tevens worden gehandeld; menigeen zou één gulden uitgeven, waar hem thans drie en een half te veel is, en het gezellig verkeer zou er mijns inziens ook mede gebaat zijn.

BATAVIA, 13 Augustus. N.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

De overlandmail, loopende tot 9 Julij, is den 14den dezer alhier aangekomen, aangebracht per Stoomboot *Batavia*, gezagvoerder G. A. Nye, — en was men alzoo — als wij ons niet vergissen voor 't eerst — in de gelegenheid, de ontvangen brieven op denzelfden dag te beantwoorden.

De *Javasche Courant* van heden meldt, dat bij Besluit van den Goeverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie van den 10 Augustus 1863 no. 15 onder nadere goedkeuring des Konings op verzoek eervol uit 's lands dienst is ontslagen de heer Jhr. J. F. Hora Siccama, lid in den Raad van Nederlandsch-Indie, met bepaling dat ZHWGeb. in afwachting der Koninklijke goedkeuring werkzaam blijft, totdat zijn opvolger is aangewezen.

In een extra Bijvoegsel bevat de *Javasche Courant* van heden een Kort overzicht van den handel en de scheepvaart op Java en Madura over 1862, waaruit blijkt dat de invoerhandel gedurende dat jaar, vergeleken met die gedurende 1861 een nadeelig verschil aanwijst van *f* 11,838,799, terwijl daarentegen de uitvoerhandel in die zelfde jaren een voordeelig verschil geeft van *f* 1,447,547 voor 1862.

De *Straits Times* meldt dat het alhier reeds zoolang verwachte tooneel gezelschap, bestaande uit niet minder dan 30 leden, eindelijk te Singapore is aangekomen, om van daar met de volgende mail naar hier te vertrekken. Gedurende hun verblijf in gemelde stad zullen zij twee voorstellingen geven, na daartoe dringend uitgenoodigd te zijn. Weldra zal dus Batavia zich, hopen wij, in een kunstgenot mogen verlustigen, dat het sints lang niet gesmaakt heeft.

De dagbladen bevestigen de tijding dat de heer F. J. Stieltjes, bij besluit des konings, ontheven is van de zending naar Nederlandsch-Indie en tevens ontslagen uit de betrekking van adviseur voor technische zaken bij het departement van Kolonien.

Heden zien het licht de 1e en 2e aflevering van het 26e deel van het Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch-Indie.

Het verleden Woensdag en Donderdag gehouden onderzoek naar de door de leerlingen van het Gymnasium Willem III in het afgeloopen jaar gemaakte vorderingen, heeft, naar men ons mededeelt, ten algemeenen genoegen plaats gehad. Duidelijk was het zichtbaar dat de bestede moeite niet zonder vruchten was. Jammer echter dat de geringe opkomst niet van die deelneming getuigde, die men toch met eenigen grond had kunnen verwachten. De directeur, de heer van Swieten, hield eene kernachtige redevoering, die wij hopen dat door den druk spoedig algemeen verbreid zal worden.

De *Javasche Courant* bevat eenige belangrijke staten omtrent den stand der Goevernements- en partikuliere cultures in de residentien op Java. Daaruit blijkt wat de eersten aangaat, dat de *koffijcultuur* overal als gunstig staande kan beschouwd worden, terwijl de oogst geschat wordt dit jaar ruim 300,000 pikols meer te zullen opbrengen dan in het vorige jaar. De *indigocultuur* staat mede over het algemeen goed, en de oogst zal nu waarschijnlijk 496,949 Amst. pond opleveren tegen 419,831 Amst. ponden in 1862. De *thee-* en *pepercultuur* staan over het algemeen daarentegen ongunstig; met de *kaneel-* en *cochenilleteelt* is het echter iets beter gesteld. Van de pepercultuur wordt zelfs gezegd, dat zij kwijnende is en haren ondergang nabij; door de langdurige droogte weersgesteldheid zoude het grootste gedeelte der jongste aanplantingen gestorven zijn. De *suikercultuur* belooft over het algemeen ook gunstige uitkomsten te zullen opleveren. Van de tabakscultuur is echter nog niets met zekerheid bekend, daar de aanplantingen voor den oogst van dit jaar nog niet zijn bewerkstelligd. Aangaande den stand der voor particuliere rekening geteelde producten verwijzen wij naar de ons opgenomene verkorte opgave.

Door de Directie der Javasche Bank wordt in opvolging van art. 34 van het octrooi in de *Javasche Courant* bekend gemaakt, dat op den 12den Augustus 1863

a. het cijfer der in omloop gebrachte bankbilletten bedroeg	*f*	16,692,750.—
b. de saldo's van rekening courant en dadelijk opeischbare gelden beliepen . . .	„	978,061.70
c. aanwezig was in de kassen aan wettig betaalmiddel	„	14,3[illegible]9,176.39
en aan vreemde munt-speciën eene waarde van	„	87,680.—

BIJVOEGSEL
VAN DEN
JAVA-BODE
van Zaturdag 15 Augustus 1863, No. 65.

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 12 TOT 14 AUGUSTUS 1863.

HOTEL DES INDES. van der Does de Bije, van Batavia. — Woldrinck, van der Weyde, N. A. de Vries, C. J. Lagaay, van de Reede. — F. de Koch, J. E. Akkeringa, H. J. Lion, van de Bovenlanden. — G. A. Nije, van Singapore.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Gericke en Echtg., van Amsterdam.— Steinmetz en Echtg., Rochemont, van Buitenzorg. — Koning, Halverhout, van de Reede.

JAVA-HOTEL. de Haas, van Samarang. — Paijen, van Batavia.

Aangekomen en Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 12 TOT 14 AUGUSTUS 1863.

Met de Ned. bark *Postiljon*, gezagvoerder W. van Someren Greve, de Heer Joachim, van Bombay.

Met de Eng. brik *Leven*, gezagvoerder R. Ballard, de Heer Rost en zoon, van de Kokoseilanden.

Met het Ned. Ind. stooms. *Batavia*, gezagv. G. A. Nije, de Heer Falk en Mevrouw Bedier met drie kinderen, van Singapore.

Met het Ned. Ind. stooms. *Oenarang*, gezagv. H. Kramer, de Heeren Myrthle, Maintz, Meuleman, Motman, London, Haakman, Synja, J. G. Aenmey, Echtgenoot en één kind, jongeheer Motman, Adj.-onderoff. van Dooren, benevens Z. M. troepen, naar Singapore, Riouw en Muntok.

Met het Ned. Ind. stooms. *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. Lewis, de Heeren Mr. A. Prins, van den Biesen, van der Does de Bye, A. A. Mispelblom Beijer, Branden, Buijn, de Jong, jongeheeren J. G. van Angelbeek, H. Monod de Froideville, C. L. G. van den Berg, W. de Vogel, P. L. Persijn, A. Driessen, H. J. P. A. Lipschot, H. J. en J. P. van Blommesteijn, P. W. E. Th. Bosch, H. Zoetelief, G. L. Hilling, J. H. W. Versteff, J. H. W. Persijn, J. A. van Zeydele, H. F. Adriaans, Barkmeyer, Brodie, Mejufvr. Akkeringa, de Heeren Olijve Loubriat, J. Kieffer, Echtg. en drie kinderen, F. A. den Daas, benevens Z. M. troepen, naar Pekalongan, Samarang en Soerabaija.

OFFICIELE BERICHTEN.

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, den 13den Augustus 1863 (No. 9).

(Staatsblad no. 95.)

Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de ambtenaar, belast met het bestuur over de afdeeling Zuider-districten van het gouvernement van Celebes en onderhoorigheden, te rekenen van 1o Januarij 1864, in die afdeeling zal op treden als ambtenaar van den burgerlijken stand.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris
A. LOUDON.

BUITENZORG, den 13den Augustus 1863 (No. 12).

(Staatsblad no. 96.)

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen:

a. dat te Pamalang (residentie Tagal) wordt gevestigd eene onderkas, waarvan het beheer en de administratie wordt gevoerd overeenkomstig het voor de onderkassen in de residentie Preanger-Regentschappen bepaalde bij de resolutie van 29 Mei 1832, no. 27;

b. dat de adsistent-resident van Palembang is onderkas-houder;

c. enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de klerk op het residentie-kantoor, tevens fungerend postkommies te Magelang (residentie Kadoe) F. A. Boode.

Uit zijne betrekking, de derde kommies op het residentie-kantoor te Palembang W. Gibson.

Ontheven:

Op verzoek, eervol, van de waarneming van de civiele geneeskundige dienst in de afdeeling Tjiandjoer (residentie Preanger Regentschappen), de civiele geneesheer F. J. G. A. Smeets.

Benoemd:

Tot tweeden kommies bij 's lands-drukkerij, de telegrafist der eerste klasse, G. F. L. van Beusekom.

Tot derden kommies op het residentie-kantoor te Palembang, de klerk op dat kantoor J. F. Wijnveldt.

Gesteld:

In commissie, als buitengewoon omgaand regter, mr. J. van der Pant, lid in den raad van justitie te Soerabaija.

Toegevoegd:

Aan den als buitengewoon omgaand regter in commissie gestelden ambtenaar, om als griffier werkzaam te zijn de ambtenaar van de eerste klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië, mr. W. F. de Vogel, thans ter beschikking van den procureur-generaal bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië.

Vergund:

De uitoefening van het beroep van landmeter aan den majoor der genie en sappeurs van het Oost-Indisch leger, J. van Staveren, thans op non-activiteit.

BIJ DE SUB-COMMISSIE VAN ONDERWIJS TE PATTI VOOR DE SCHOOLZAKEN TE JAPARA.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, J. C. A. Scharff, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezene diensten.

Benoemd:

Tot leden J. Focquin, kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures en Th. F. Boerlage.

BIJ DE SUB-COMMISSIE VAN ONDERWIJS TE MADIOEN.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, het lid, ds. J. K. Kam en het lid voor de schoolzaken te Ngawi, J. A. Jams, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hen bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, ds. P. H. F. Briët, predikant bij de protestantsche gemeente in de residentiën Madioen en Kediri.

Tot lid voor de schoolzaken te Ngawi, A. Cochius, officier van gezondheid aldaar.

Schutterijen, enz.

Goedgekeurd:

Dat door den Gouverneur der Moluksche-Eilanden,

BIJ DE SCHUTTERIJ TE MENADO.

Is ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, de eerste luitenant J. C. Weijdemuller, kommandant van het detachement te Amoerang.

Zijn benoemd:

Tot eersten luitenant, kommandant van het detachement te Kema, jhr. L. F. Goldman.

Tot eersten luitenant, kommandant van het detachement te Amoerang W. Greve.

Militair Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie C. W. J. Cattall.

Ontslagen:

Op verzoek, eervol, als plaatselijk adjudant te Soerabaija, de eerste luitenant der infanterie, H. Demmeni.

Benoemd:

Tot plaatselijk adjudant te Soerabaija, de eerste luitenant F. H. Pourchez, van het 5de bataillon infanterie, met bepaling dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd à la suite.

Marine Departement.

Benoemd:

BIJ HET KOMMANDEMENT DER ZEEMAGT IN NEDERLANDSCH-INDIE EN DE INSPECTIE DER MARINE.

Tot derden kommies, de buitengewone derde kommies op dat bureau J. H. Stapel.

BIJ DE HOOFDADMINISTRATIE DER MARINE.

Tot hoofdkommies, de eerste kommies bij het kommandement der zeemagt in Nederlandsch-Indië en de inspectie der marine R. van Zijp.

Tot eersten kommies, de tweede kommies op dat bureau J. W. Samuels.

Tot tweeden kommies, de tijdelijke tweede kommies op dat bureau E. F. Goernat.

Tot derden kommies, de eerste klerk op dat bureau M. J. P. Struick.

Tot marine-magazijnmeester te Soerabaija, de administrateur van het marine-établissement te Onrust F. A. Marinkelle.

Tot administrateur van het marine-établissement te Onrust, de eerste kommies bij de inspectie over de bebakening, de kustverlichting en het loodswezen in Nederlandsch-Indië F. Th. Steinbuch.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Op Vrijdag den 21 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor
BANDJERMASIN,
te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*
De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Zaturdag den 22 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor
PADANG en BENKOELEN,
te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*
De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op een nader door den resident van *Soerabaija* te bepalen dag, zal ten kantore van dien hoofdambtenaar eene publieke uitbesteding bij inschrijving worden gehouden voor den overvoer van

2250	pikols zout naar	Muntok.
350	„ „ „	Jeboes.
1502	„ „ „	Blinjoe.
890	„ „ „	Soengislan.
900	„ „ „	Toboalie.
418	„ „ „	Soengiliat.
500	„ „ „	Merawang.
900	„ „ „	Pangkalpinang.
390	„ „ „	Koba.

Te zamen 8100 pikols of 270 koijangs.

De betrekkelijke voorwaarden liggen voor belanghebbenden ter lezing op de residentie kantoren te Batavia, Samarang en Soerabaija, zoomede in het lokaal der handelsvereeniging ter eerstgenoemde plaats.

De resident van Batavia geeft hiermede aan betrokkenen kennis, dat in het belang eener betere dienstregeling, te rekenen van af den 15den dezer maand, het vertrek van den resident-stoomer *Bogor*, van Batavia en van Onrust, voortaan is bepaald op 7 en 11 uur, respectivelijk, instede van 8 en 12 uur.

Op het kantoor bij den Directeur van het marine-établissement op het eiland Onrust is gelegenheid tot plaatsing van een 3den klerk op eene maandelijksche bezoldiging van *veertig gulden*, vrije woning en geneeskundige behandeling.

Zij die daarvoor in aanmerking wenschen te komen, worden uitgenoodigd zich bij dit établissement te vervoegen, onder overlegging van getuigschriften van bekwaamheid.

Aan belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat door den eerstaanwezend genie-officier te Kedong-Kebo, op den 30sten September 1863, ten zijnen burele, eene publieke uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van metselsteenen ten behoeve der genie-werken aldaar gedurende vier achtereenvolgende jaren.

De voorwaarden zullen van af 1 September aanst. op de bureaux van den onder-directeur der genie te Willem I en van de eerstaanwezende genie-officieren te Samarang en Kedong-Kebo ter inzage liggen.

Op Maandag den 7den September 1863, des morgens ten 9 ure, zal ten burele van den onder-intendant der 1ste klasse in de 1ste militaire afdeeling overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), openbare uitbesteding worden gehouden voor de levering van

Levensmiddelen, brand- en lichtstoffen, slagtossen, doodkisten, enz.,

ten behoeve van het militair departement in de Lampongsche districten over het jaar 1864.

De voorwaarden voor deze levering liggen dagelijks, zon en feestdagen uitgezonderd, ten burele van den onderintendant voornoemd ter inzage, alwaar alle inlichtingen ter zake te bekomen zijn.

Berigt voor Zeevarenden.

De directeur der middelen en domeinen brengt ter kennis van zeevarenden, dat onlangs ter reede van Soengei-Liat (eiland Banka) eene klip is ontdekt, waarop een tijdelijk noodbaken is gesteld, bestaande uit een groot geballast olievat, waarin eene staak van 12 voet lengte is geplaatst, met eene mand op den top.

Dit bakenmerk ligt in de volgende peilingen.
Goenoeng Maras W. t. Z.
Monding der Soengei-Liat W. 7° N.
Eilandje op Tandjong Laijang W. 78° N.
Heuvel op Tandjong Reah O. 56° Z.
Buitenste Zuidelijke Hoek O. 46° Z.

Vertrekkende Personen.

P. H. W. G. de Vlugt. — De gepensioneerde kapitein Berg. — W. van Polanen Petel, 1ste luitenant der genie.

BUITENLANDSCHE BERICHTEN.

TELEGRAPHISCH OVERZICHT.

De Confederalisten zijn den Potomac overgetrokken en hebben zich om Washington gelegerd. De Federalisten bevinden zich tusschen Fredericksburg en Harpers Ferry. Het is niet bekend op welk punt de vijandelijkheden een aanvang zullen nemen. Vicksburg is nog steeds in de macht der Confederalisten. Generaal Banks is bij Port Hudson geslagen geworden.

De Poolsche opstand blijft voortduren. Aan het decreet van het Nationaal Bestuur, waarbij de spoorweg van Warschau naar St. Petersburg gesloten wordt, is gevolg gegeven. Rusland heeft nog geen antwoord op de drie nota's der Mogendheden gegeven.

De kroonprins van Pruissen is door den koning met een arrest van twee dagen gestraft geworden, maar hij heeft schriftelijk, hetgeen hij over de politiek des ministers gezegd had, verdedigd.

Lord Palmerston verklaarde dat Engeland nimmer voor Polen een oorlog zoude beginnen, zelfs al brak er een oorlog tusschen Frankrijk en Rusland uit.

Rusland begint zich te versterken op de eilanden in de Oostzee. De drie mogendheden hebben een voorstel gedaan tot het houden eener conferentie te Warschau; de heer Thouvenel, Lord Clarendon en Baron Hubner worden als vertegenwoordigers van Frankrijk, Engeland en Oostenrijk aangewezen.

Amerika, 1 Julij. Hooker is ontzet geworden bij Meade. De Confederalisten zijn naar Harrisburg opgetrokken, Lee bevindt zich in Pensylvanië. De Confederalisten bevinden zich slechts 14 mijlen van Washington. De spoorwegen naar Washington zijn bijna alle vernield; de groote Columbianbrug over de Sasquehanak is eveneens vernield. Algemeene ontsteltenis. De kooplieden te Philadelphia hebben al hunne goederen van waarde ingescheept.

Warschau, 8 Julij. Eene circulaire van de nationale regering houdt in substantie het volgende in: Zij heeft geen verandering gebragt in haar oud programma, het gewigt van de bemoeijingen der buitenlandsche diplomatie nooit te hoog aangeslagen, geen onderhandelingen over een wapenstilstand aangevangen; zij kan alleen dàn tegenover vreemde mogendheden verbindtenissen aangaan, wanneer zij als vertegenwoordigster van een vrij volk op gelijken voet onderhandelt.

Berlijn, 8 Julij. De *Kreuz- Zeitung* meldt uit Warschau dat Wielopolski zich binnen kort voor den tijd van vier maanden, vergezeld van zijn huisgezin, naar het eiland Rügen zal begeven.

Berlijn, 9 Julij. Volgens de *Posener Ztg.* is het doodvonnis, dat door den krijgsraad over de met de insurgenten gevangen genomen Italianen is uitgesproken, door den grootvorst in deportatie veranderd. Het eerste transport is reeds weggebragt.

Kopenhagen, 8 Julij. Het gouvernement alhier heeft bevel gegeven tot eene buitengewone ligting van manschappen voor den tijd van twee jaren, onder bepaling dat die ligting in haar geheel tegen 1 Augustus moet zijn bijeengeroepen.

Parijs, 8 Julij. De *Patrie* bevat een artikel van den heer Delamarre over de Poolsche kwestie. De schrijver houdt daarin vol dat het voor de diplomatie eene onmogelijkheid is om de Poolsche kwestie op te lossen.

Er zijn zoo veel wreedheden in Polen bedreven, zegt de schrijver, dat aan geen toenadering gedacht kan worden. De scheidsmuur is onoverkomelijk. Bij de wreedheden door de Moscovitische pro-consuls gesleegd, is de verdere bemoeijing van de diplomatie niet alleen illusoir, maar ook onmenschelijk. De zaak der diplomatie is ten einde; nu begint de tijd voor oorlog. Rusland stelt zijne hoop in den winter; elke dag die voorbijgaat is verloren voor de zaak der beschaving. In het najaar zal Polen verpletterd worden, en dan zal Europa wroeging gevoelen, dat het, toen het dit nog kon, den moord van een edelmoedig volk niet belet heeft. Er is mitsdien spoedig eene gewapende en krachtige interventie noodig. Het doet er niet toe, wie zich daarmede het eerst zal belasten, al is het ook eene mogendheid van den tweeden rang, want alle anderen zouden onmiddelijk volgen. Het herstel van Polen, zegt de de heer Delamarre ten slotte, is eene kwestie van Europesche orde.

Parijs, 8 Julij. De keizer is gisteren van Fontainebleau naar Vichy vertrokken.

Bij afwezigheid des keizers neemt de heer Billault het presidentschap van den ministerraad waar.

La France bevat een artikel onder het opschrift: *Rome et Carthage.* Dit artikel eindigt aldus:

Frankrijk en Engeland zijn twee groote mededingers; beide hebben eene schitterende toekomst. Zij vertegenwoordigen den vooruitging en de vrijheid; van elkander gescheiden zouden zij de geesel en een oorlogsgevaar voor Europa zijn; vereenigd zijn zij een voorbeeld, en hunne alliantie kan langs vredelievenden weg alle kwestien oplossen.

Het blad meldt voorts dat er alle grond is om te hopen, dat Ruslands antwoord gunstig zal luiden; maar men kan het niet eer dan na acht dagen verwachten.

Parijs, 8 Julij. De *Moniteur* deelt het rapport mede van den Franschen consul te Tananariva, gedateerd 15 Mei, betreffende de laatste gebeurtenissen op Madagaskar. Uit dit stuk blijkt hoofdzakelijk dat de revolutie aldaar is veroorzaakt door de vijandschap tusschen de grooten des lands en eene partij, bestaande uit jonge lieden, die sedert de aanvaarding der regering door koning Radama de magt des rijks grootendeels in handen hadden weten te krijgen. Deze werden door den koning boven alle andere onderdanen met voorregten begunstigd en wisten hem gedurig over te halen tot maatregelen, die door de bevolking algemeen werden afgekeurd. Niet alleen werden zij daarbij beschuldigd van verschillende onregtvaardige handelingen, maar zij stonden ook ten opzigte hunner zedelijkheid hoogst ongunstig aangeschreven. In dien stand van zaken hadden zij den koning overgehaald tot de afkondiging eener wet, waarin niet slechts het regt tot het houden van tweegevechten werd geproclameerd, maar ook magtiging werd verleend tot gevechten tusschen de verschillende stammen, zoowel als tusschen het eene dorp en het andere, zonder eenige andere formaliteit dan eene verklaring der beide vijandelijke partijen. De hooge ambtenaren en de grooten des rijks, begrijpende dat daarmede aan ieder een voorwendsel aan de hand werd gedaan tot het plegen van vijandelijkheden, en dat er alzoo steeds eene gereede aanleiding bestond tot een burgeroorlog, drongen er op aan dat die wet zou worden ingetrokken. Daar ieder aanzoek van dien aard door den koning van de hand werd gewezen, maakten de grooten des lands eindelijk toebereidselen om gewapenderhand tegen de hofpartij op te treden. De Fransche consul riep daaop alle Fransche onderdanen bijeen, waarna de Engelsche consul insgelijks met zijne landgenooten eene bijeenkomst hield, waarin tevens maatregelen werden genomen ten opzigte der Methodisten en missionarissen, die aan deze uitnoodiging geen gehoor hadden gegeven.

De koning ten gevolge van dit een en ander op nieuw aangezocht om de bedoelde wet te herroepen, bleef bij zijn eenmaal genomen besluit volharden en weigerde ten stelligste aan dien wensch te voldoen. Toen dit bekend werd, ontstond er een oploop van burgers, slaven en soldaten, die zich op de openbare plaatsen der residentie vereenigden, alwaar alle personen uit de omgeving des konings vogelvrij verklaard en door de menigte opgespoord werden. Nadat langs dien weg elf der hofgrooten om het leven waren gebragt, werden er van de zijde des konings onderhandelingen met de in opstand gekomen bevolking aangeknoopt. De vorst vroeg daarbij om genade voor zijne overige grooten en hovelingen, met de plegtige belofte dat hij ze dan onmiddelijk voor levenslang buiten het rijk zou verbannen. Dat verzoek werd door de zaamgezworenen afgeslagen, met de verklaring dat de schuldigen voor hun geheelen levenstijd in ketenen geklonken moesten worden. Daarvan wilde de koning eerst niets weten, doch na langdurige onderhandeling zag hij zich genoodzaakt aan den aandrang toe te geven en verklaarde hij alzoo aan de wenschen des volks te zullen voldoen. Den volgenden dag werd hij vermoord, waarna de rijksraad terstond de koningin tot beheerscheresse des rijks uitriep, te gelijker tijd met de openlijke mededeeling dat de koning, uit verdriet over het verlies zijner vrienden, de handen aan zich zelven had geslagen. De koningin heeft alstoen eene constitutie aangenomen, waarin zij onder anderen zich verbindt om geen sterken drank te gebruiken. Voorts wordt daarin het regt over leven en dood aan een rijksraad toegekend en de vrijheid van godsdienst gehandhaafd. De eerste staatsdienaar des rijks heeft bij de kennisgeving hiervan aan den heer Laborde, Fransch consul, medegedeeld dat aan de gouverneurs in de kustplaatsen de noodige bevelen waren gezonden tot bescherming der blanken.

Marseille, 8 Julij. Volgens berigten uit Rome van 4 dezer wordt de bekende Tristany door de Fransche autoriteiten nog altijd gevangen gehouden op het kasteel St. Angelo.

Triest, 8 Julij. Bij den opstand die voor eenige dagen te Athene plaats had, zijn de zoon van den admiraal Canaris en vele anderen gedood. Er is een nieuw ministerie gevormd, dat zamengesteld is uit Rufo, Calligas, Kihagia, Climeka, Mauromikalis en Nikopolo.

Krakau, 8 Julij. Een militair escorte, dat gisteren avond 13 insurgenten alhier heeft gebragt, is met steenworpen begroet. Een der soldaten gaf alstoen vuur, waarop meerdere schoten volgden. Een schoenmakersleerling is ten gevolge hiervan gewond. Twee der aanleggers zijn gearresteerd.

Konstantinopel, 8 Julij. Volgens berigten uit Tiflis van 21 Julij is de opstand in volle kracht tusschen Tiflis, Koratakh en Leghistan. Prins Cholukoff is met 200 soldaten nabij de citadel van Zakatal vermoord. Hetgeen de beweging ernstiger maakt, is dat de Tartaren, die tot dus verre gunstig waren voor de Russen, aan den opstand deel nemen. Het geheele land tusschen Tiflis en Nouktra wordt door de opstandelingen bedreigd.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Rotterdam, 7 Julij. Men ziet nu met gespannen verwachting het antwoord te gemoet, dat Rusland op de laatste nota's der drie mogendheden zal geven. Zoolang dat antwoord onbekend blijft, schijnt het overbodig gissing op gissing te stapelen, of die van anderen te commentariëren. Hoe echter de zaken ook mogen loopen, aan een oorlog schijnt vooreerst niet te denken te zijn; en daar men zich nu tevens niet kan voorstellen, dat Rusland, wij zeggen niet de voorstellen der mogendheden, maar die der Polen zelven ooit zal inwilligen, anders dan in den uitersten nood, zoo schijnt er op een afdoende beslissing van het Poolsche vraagstuk nogmaals weinig uitzigt te bestaan. Alleen wanneer Rusland 't tegen Frankrijk en Engeland zeer hoog mogt opnemen, zouden de zaken een meer ernstige wending kunnen nemen; ofschoon aan den anderen kant ook weder een in Polen en westelijk Rusland door Frankrijk en Engeland te voeren oorlog bijkans onmogelijk zou wezen, zonder regtstreeksche medewerking van Pruissen, Oostenrijk, of althans Zweden. Rusland te gaan aantasten in de Oostzee zou al een zeer moeijelijke taak zijn, want die mogendheid maakt — en daarin komen alle berigten overeen — op dat punt geduchte krijgstoerustingen. Vooral te Kroonstad en Sveaborg heerscht veel bedrijvigheid in het wapenen der vestingwerken. Alles wordt gedaan om het passeren van vreemde oorlogschepen tusschen Kroonstad en Kroonslot zoo moeijelijk mogelijk te maken. De natie ondersteunt de regering in die krijgshaftige houding door ondubbelzinnigen bijval. Aan al de regimenten is een vijfde bataillon toegevoegd. Buitendien zijn zestig bataillons scherpschutters gevormd en al de vestingen op den voet van oorlog gewapend; overal wordt de militie op de been gebragt en geoefend en er zal eene nieuwe ligting worden uitgeschreven. Te Moskau is met 's keizers vergunning eene burgerweer of nationale garde opgerigt, opdat de troepen van het garnizoen elders zouden kunnen worden gebezigd; en dit voorbeeld van Moskau wordt thans door al de steden des rijks gevolgd.

Wat den opstand zelf betreft, daarin is sedert ons vorig nommer weinig verandering gekomen. De Russische regering doet alle moeite om hem te dempen en bedient zich daartoe van de ruwste en wreedste middelen; edellieden en priesters worden opgehangen en vrouwen mishandeld; doch alles zonder gevolg. Hare troepen mogen hier en daar benden opstandelingen verslaan, telkens vormen zich nieuwe. Het burgerlijk gezag in Polen is nu geheel door het militair bewind vervangen. Men berigt uit Warschau dat de nationale regering — waarvan de Russische politie nog maar altijd het personeel niet heeft kunnen ontdekken — te Londen en Parijs heeft doen weten, dat zij zich wel met het denkbeeld eener conferentie kan vereenigen, maar alleen onder voorwaarde van een wapenstilstand, van de bijeenroeping van een rijksdag in congres Polen en de westelijke gouvernementen, van een waarborg der te sluiten overeenkomst door Europa en een nationaal leger en eindelijk, dat Polen een vertegenwoordiger op de conferentie zal kunnen zenden.

De ministerieele verandering in Frankrijk is in het algemeen zoowel daar te lande als elders goed opgenomen. Vooral de door den keizer aangekondigde decentralisatie heeft een gunstigen indruk gemaakt.

Uit Mexico verneemt men dat Juarez maatregelen neemt om de hoofdstad met kracht te verdedigen. De generaal Forey is met den maarschalksstaf begiftigd en Bazaine gedecoreerd met het grootkruis van het legioen van eer.

De Portugesche kamers zijn gesloten.

In Pruissen blijft het op den ouden voet. De kroonprins is op zijn inspectiereis overal zonder feestbetoon ontvangen, wegens den druk van den tegenwoordigen tijd. De koning is nog te Karlsbad, doch gaat weldra naar Gastein. Van eene bijeenkomst met den keizer van Oostenrijk in eerstgenoemde plaats, schijnt niets te komen. Te Berlijn loopt het praatje, dat de keizer den heer von Bismarck niet wilde ontmoeten. Overigens hoort men uit tegenwoordig uit Berlijn weinig. Er heeft een oproertje plaats gehad, dat echter met de politiek niets gemeen had, hoewel de algemeene ontevredenheid er wel iets toe zal hebben bijgedragen. Beijeren maakt van den ongunstigen toestand van Pruissen gebruik, om het overwigt van dien staat in Duitschland te bestrijden, en de Beijersche stenden hebben zich met nadruk tegen het Pruissisch Fransche handelsverdrag verklaard. Hessen-Darmstadt heeft zich daarmede echter vereenigd.

De rijksraad in Oostenrijk heeft de handeling van het kabinet van Weenen in de Poolsche aangelegenheid goedgekeurd, en overigens in de adressen van antwoord den wensch naar een hervorming van den bond te kennen gegeven. De discussien in dit ligchaam waren ditmaal kalmer den vroeger, en de adressen dragen het kenmerk dat er eene betere overeenstemming tusschen de regering en het volk begint te komen.

De Noorweegsche *Storthing* in den 22sten Junij gesloten. Dit ligchaam heeft zich thans ten aanzien der herziening van de acte, die Nooorwegen met Zweden verbindt en waarbij de betrekkingen tusschen beide landen geregeld worden, toegeeflijker getoond dan in 1860, en deze kwestie welke de regering zeer ter harte gaat, aan de zorgen des konings toevertrouwd.

Dezer dagen is te Londen het protocol betreffende de waarborging van de Grieksche grenzen, de regeling van de Grieksche schuld en de politieke regten van dat rijk, door de Fransche en Engelsche gezanten alsmede door graaf Russel onderteekend. Bij de meerderheid van de nationale vergadering schijnt het plan te bestaan, om den jongen koning meerderjarig te verklaren. De vooruitzigten zijn voor dien jongen vorst nog alles behalve aangenaam. De zittingen der nationale vergadering worden hoe langs zoo stormachtiger; de partij van Bulgaris rigt voortdurend de hevigste aanvallen op het kabinet, om dat omver te werpen. Daarbij komt, dat er al weder eene militaire revolutie is uitgebroken en op verscheidene plaatsen gevochten is. De staat van zaken had in de laatste dagen zulk een ongunstig aanzien gekregen, dat de Fransche en Engelsche gezanten de nationale vergadering met hun vertrek gedreigd hebben, zoo deze niet spoedig de rust herstelde.

Op het eiland Madagaskar is eene revolutie uitgebroken, waarbij koning Radama II, zijn ministers, de officieren van zijn paleis en de kommandant van de garde vermoord zijn. Hof-intrigues schijnen in deze zaak eene rol gespeeld te hebben. Deze gebeurtenis is zeer te betreuren, omdat de vermoorde koning een bevorderaar der Europesche beschaving was en de partij die nu aan het bewind is, daarvan niets weten wil. De weduwe van wijlen koning Radama is tot koningin geproclameerd, hoewel men zegt, dat zij geen deel aan den moord van haren gemaal heeft. Gelukkig zijn de regten der vreemdelingen tot dusver geëerbiedigd, en het schijnt dat ook de tractaen met de Europesche mogendheden, betreffende vrijheid van godsdienst en handel, gehandhaafd zullen worden. De Fransche bladen geven het vermoeden te kennen, dat Engelsche invloed niet vreemd aan deze omwenteling geweest is.

Uit Konstantinopel wordt gemeld dat de Porte, een einde willende maken aan den naijver tusschen Engeland en Frankrijk ten aanzien der doorgraving van de landengte van Seuz — een naijver die het der Porte zoo lastig heeft gemaakt — besloten heeft deze kwestie voortaan alleen te behandelen met den onderkoning van Egypte zonder tusschenkomst van derden. De drie punten waarover beiden zich thans met elkander zullen verstaan, betreffen de neutralisatie van het ontworpen kanaal, de heerendiensten bij het werk en de terreinen door den onderkoning afgestaan aan de maatschappij, welke zich met de uitvoering van het werk heeft belast. Wat de neutralisatie van het kanaal aangaat, dat punt is reeds in zooverre uitgemaakt, dat de ontwerpers zelven op den voorgrond gesteld hebben, dat het kanaal, om aan het doel van algemeenheid te beantwoorden, geneutraliseerd moet worden. De kwestie der heerendiensten is van teederen aard. Waarschijnlijk zal hier een middenweg bewandeld worden, door de diensten zelven niet af te schaffen, maar het aantal arbeiders, die voor het nieuwe werk gebezigd zullen worden, te verminderen, en hun een hooger loon toe te staan. Op deze en op nog andere wijzen zal men het hatelijke, dat in deze diensten geleden is, trachten weg te nemen, terwijl de landbouw, wanneer men minder handen daaraan zal onttrekken, niet over benadeeling zijner belangen zal kunnen klagen. Omtrent den afstand der terreinen wil echter de Porte volstrekt in geen transactie treden; zij wil dat de geconcedeerde gronden terugvallen aan de Egyptische regering om ze te exploiteren, en als de gelegenheid gunstig wordt, ze later te bezigen voor eene kolonisatie, waarmede de maatschappij belast zou worden, doch op voorwaarden die bij eene wet in het leven zullen worden geroepen.

Wanneer beide — de Porte en Egypte — het met elkander nopens deze drie punten eens zullen zijn geworden, dan zal de onderkoning alleen zich met de maatschappij kunnen verstaan omtrent de uitvoering.

Het doel van de Porte moge goed zijn, zij zal echter door regtstreeksche onderhandelingen met den onderkoning, den naijver tusschen Engeland en Frankrijk in deze aangelegenheid niet te keer gaan. Voor de officieele en openbare tusschenkomst zal nu de officieuse en geheime in de plaats treden. Maar er is in allen gevalle niets verspeeld, want de intrigues bleven, buiten de officieele stappen om, toch niet achterwege.

POLITIEK OVERZICHT.

Onder de laatste berigten van ons voorgaand nommer hadden wij het genoegen te kunnen mededeelen, dat het wetsontwerp betreffende de concessie van den spoorweg van Samarang naar de Vorstenlanden in de tweede kamer was aangenomen met eene meerderheid van 54 tegen 13 stemmen. Thans verheugen wij ons de tijding te kunnen aanbrengen, dat de eerste kamer datzelfde ontwerp met *algemeene* stemmen heeft aangenomen, zoodat nu eerlang de spade in den grond zal worden gestoken voor den eersten spoorweg op Java. Wij wenschen onze Indische broeders van harte geluk met deze heugelijke gebeurtenis, welke een nieuw tijdperk van voorspoed voor den Indischen handel en de Indische industrie zal openen. Men verheugt zich hier algemeen niet slechts

dat het ontwerp aangenomen is, maar ook dat het zoo weinig tegenstand in de vertegenwoordiging heeft ontmoet. Buiten de oppositie *quand-même* was er niemand tegen.

Ook de definitieve begrooting van kolonien is in de eerste kamer met 22 tegen 16 stemmen aangenomen. Voorts zijn de overige wetten, waaronder die op de exploitatie der spoorwegen, de tractaten met Belgie en de aflossing der O.-I. schuld met algemeene stemmen goedgekeurd.

De kamers zijn voorts uiteengegaan en kan men deze zitting der staten-generaal als geëindigd beschouwen.

Hoe fel nu in deze zitting de strijd tegen het ministerie geweest moge zijn, het heeft iederen tegenstand met glans overwonnen, en op het einde der zitting zien wij het sterk gevestigd en krachtig tegen al wat de oppositie verder zoude willen ondernemen.

NEDERLAND.

(*Van den specialen Correspondent van den Java-Bode.*)

'S GRAVENHAGE, 9 Julij 1863.

Aan alle zaken komt een einde, ook aan de zittingen onzer Staten-Generaal, en wat het beste is, dat einde was goed. De Eerste Kamer heeft zich vereenigd met de wetsontwerpen tot vaststelling der begrooting van Koloniën en tot concessie der spoorwegen in Indie, die door de Tweede Kamer, veertien dagen geleden, waren aangenomen, en al de botsingen en politieke verwikkelingen, die men van eene eventuele verwerping verwachtte, zijn daardoor voorkomen. Ik weet al niet wat er gebeuren moest, als de Eerste Kamer de begrooting van Koloniën verwierp. De geheele grondwet zou er aan zijn te pas gekomen, om zulk een conflict tot een resultaat te brengen. Gelukkig heeft de Eerste Kamer zelve de moeijelijkheid opgelost door haar te voorkomen en aan de liberale Koloniale politiek haar votum te geven, want dit is de natuurlijke beteekenis van hare stemming over het budget van den heer Fransen van de Putte. Hoe intusschen de 31, die in December tegenstemden, in Julij tot 16 zijn gereduceerd is een psychologisch-parlementair probleem, dat ik niet zal trachten uit te werken, en waarvan het geheim zich beter raden dan ontdekken laat. De heer Fransen van de Putte is dezelfde rigting toegedaan, als de heer Uhlenbeck, met dit onderscheid misschien, dat hij weet wat hij wil, en laatstgenoemde niet zoo juist begreep wat hij wilde, zoodat hij ten eenenmale buiten staat was, om het een ander te doen begrijpen. Dit woog iets bij de Eerste Kamer, daar kwam bij de vrees voor het politiek conflict met al de gevolgen daaruit voortvloeiende, en misschien ook de weerzin van sommigen, die niet op de hoogte van de Indische zaken zijn, om zich voortdurend te laten leiden door hen, naar wie zij de eerste maal hunne stem hadden geregeld. De heer Fransen heeft met glans gestreden; tegenover al de zonderlinge redeneringen van sommige leden der Eerste Kamer, die, na eerst besloten te hebben, dat zij geen liberale staatkunde in Indie wenschten gevolgd te zien, daarna gronden zochten om dien onwil te verdedigen, stelde hij argumenten en feiten, die niet te loochenen waren. De Eerste Kamer vond goed die argumenten „woorden" en die feiten „anecdoten" te noemen. Had hij cijfers gegeven, men zou er tegen aangevoerd hebben, dat met cijfers alles kan worden bewezen. Maar indien dan redeneringen, noch feiten, noch cijfers baten, wat moet men dan bijbrengen om iemand te overtuigen? Waarlijk de heer Schimmelpenninck van der Oye had gelijk, dat hij in der tijd bij het budget van den heer Uhlenbeck maar de leus wilde toepassen: la mort sans phrases. Dat is het eenvoudigste middel in zulk een toestand; evenwel voor een minister niet uitvoerbaar, want niet de heer Fransen van de Putte had te beslissen over de Eerste Kamer, maar de Eerste Kamer over den heer Fransen van de Putte.

Intusschen de zaak is nu uit, en wat er de Eerste Kamer ook toe moge gebragt hebben, wij verheugen ons opregt dat zij tot het besluit gekomen is, om de begrooting aan te nemen. Zoo men haar al eenige inconsequentie zou kunnen ten laste leggen, wij gelooven dat het beter is inconsequent te zijn dan consequent in het verkeerde.

Nog aan eene andere inconsequentie van denzelfden aard heeft zich dit collegie schuldig gemaakt. Sinds jaren her was het de gewoonte om van de wetsvoorstellen door de Tweede Kamer aan de Eerste gezonden er één te verwerpen. Ging de groote wet door, dan moest eene kleine het ontgelden. Het was of de Eerste Kamer niet te vreden kon zijn, zonder haar veto althans ééns toe te passen. Ditmaal heeft zij ook met die gewoonte gebroken en alle wetsontwerpen door de Tweede Kamer goedgekeurd, werden ook door haar aangenomen, sommige zelfs op eene wijze, die men niet had durven verwachten. Welligt herinnert gij u nog, hoe in der tijd het Regerings-Reglement, waarover de Tweede Kamer eenige weken had gedebatteerd, door de Eerste in minder dan tien minuten aangenomen werd. Soortgelijk verschijnsel heeft zich bij het ontwerp tot het verleenen der concessie voor den Indischen spoorweg thans voorgedaan. Ja, nog treffender. De Regering had op het verslag der Kamer niet eens geantwoord, waarschijnlijk met het doel dat antwoord mondeling te geven bij de openbare beraadslaging. Niemand evenwel vroeg het woord en — vóór dat de minister nog opstond was de hamer des voorzitters gevallen, en drie minuten later was het ontwerp met algemeene stemmen aangenomen. Na die stemming moest de beraadslaging volgen over het ontwerp tot bekrachtiging van de tractaten met Belgie. Drie sprekers lieten zich ten gunste er van uit, de overige zwegen, de minister gaf nog wat toelichting, en ook dit ontwerp werd met algemeene stemmen goedgekeurd, waarop de Eerste Kamer uiteen ging om eerst in het midden van September weder bijeen te komen.

Weinige dagen vroeger was de Tweede Kamer met groot verlof huiswaarts gekeerd. Ook zij heeft ditmaal geen enkel ontwerp afgewezen. De tractaten met België echter liepen eenige kans. Bij een der tractaten toch wordt de Maaskwestie uitgemaakt, en het zal u bekend wezen hoe deze ingewikkelde zaak sinds vele jaren hangende is. In Limburg beweerde men dat België schromelijk onregt pleegde en de Maas door de aftappingen ten behoeve der irrigaties onbevaarbaar maakte: dat het herstellingen en in verband daarmede de afsluiting altijd deed plaats hebben in den drukste tijd van de scheepvaart, ten einde het transport over zijne spoorwegen te verkrijgen enz. Men overdreef, maar in den grond der zaak was er wel iets voor de grieven der Limburgers te zeggen. Thans is daaraan voor een deel te gemoet gekomen, maar de Limburgers zijn er niet mede te vreden, en in het hertogdom heerscht bij een groot deel der bevolking zekere spanning. De schipperij laat, ten teeken van rouw, de vlag halfsteng waaijen. In de Kamer had de heer van Wintershoven de partij der miskende belangen van de scheepvaart opgevat en gezegd, dat gansch Limburg het met hem eens was. De tegenpartij voerde aan dat er toch twee Limburgsche afgevaardigden, de heer Cornelis, die zich zijne stem had voorbehouden, en de heer de Bieberstein die voor het tractaat was gestemd, zijne grieven niet deelden. Daarop antwoordde de heer van Wintershoven, dat de heer de Bieberstein geen Limburger was. In zekeren zin heeft hij gelijk, de heer Rogalla Zawadsky de Bieberstein is van afkomst een Pool, maar deze vatte dit gezegde in een anderen zin op en daagde zijn geachten medeafgevaardigde uit. Hij wilde weten waar hij te vinden was, zinspelende op de gedurige afwezigheid van den heer van Wintershoven. Toen volgde er eene explicatie van beide zijden en het duel heeft geen plaats gehad. Dezelfde afgevaardigde gaf tot eene tweede botsing aanleiding. De heer Gevers Deynoot had als onderhandelaar in 1861 een tractaat met de Belgische regering betreffende de Maaskwestie gesloten. Dat tractaat kwam echter aan het ministerie Thorbecke, hetwelk na de provisionele overeenkomst was opgetreden, zoo onaannemelijk voor, dat het weigerde zich met de verdediging te belasten. Het tractaat werd dan ook door de Tweede Kamer met eene groote meerderheid afgestemd. Dit geschiedde, terwijl de onderhandelaar, de heer Gevers Deynoot, zich in Indië bevond. Het spreekt wel van zelf dat dit in dezen gesloten verdrag veel onaannemelijker was dan dat, hetwelk hij had aangegaan, en hij was dan ook de hoofdbestrijder er van. Een der verdedigers voerde hem te gemoet, dat hij dan maar in zijn land had moeten blijven, toen het eerste verdrag bij de Kamer in behandeling kwam; de onderhandelaar was gaan loopen, als de heer van der Linden, welke uitdrukking door den heer Gevers Deynoot vrij hoog werd opgenomen. Ook deze zaak is geschikt, maar deze en soortgelijke incidenten deden geen goed aan eene „bezadigde" discussie. De voorzitter noodigde dan ook de leden uit om wat kalmer te zijn, en 't is misschien zeer goed dat de Kamer voor eenige maanden uiteen is: dat geeft weer frisch bloed.

Maar meen niet dat in de Tweede Kamer alleen soortgelijke voorvallen plaats hebben. Ook in de Eerste was men getuige van eene vrij heftige personele kwestie. De heer Cremers had gezegd, dat deze minister van koloniën naar zijne meening niets misdoen zou, maar, zoo hij misdeed, wel handig genoeg zou zijn om het te bedekken. Dat nam de heer Fransen hoogst kwalijk. De heer Cremers antwoordde dat hij niets terug kon nemen, hij kon er toch niet van maken, dat hij *wèl* verwachtte dat de minister iets misdoen zou, of dat de minister *niet* handig zou wezen om het kwaad te verbergen. Daar is 't bijgebleven, maar de heeren zijn niet als vrienden gescheiden.

De laatste dag, dien de Tweede Kamer in openbare zitting doorbragt, was voor een gedeelte ook gewijd aan eene petitie uit St. Petersburg van een twintigtal daar gevestigde Nederlanders, die aan de Kamer verzochten, dat zij het gedrag van den minister van buitenlandsche zaken in zake der nota aan Rusland over de Poolsche aangelegenheden, zou afkeuren. De Kamer is overgegaan tot de orde van den dag, ondanks het jammergeschrei van den heer Groen en de zijnen, die het maar niet kunnen gedoogen dat Nederland sympathie voor Polen heeft. Zij hadden zoo gaarne die kwestie weer eens ab avo begonnen en redevoeringen gehouden, maar de Kamer zeide: de zaak is uit; wij hebben al beslist, die petitie komt te laat; wij gaan over tot de orde van den dag. De heer Groen had gezegd: indien gij daartoe beslist, werpt gij een blaam op een gedeelte der vergadering, op hen, die bij de eerste behandeling dezer zaak, de nota afkeurden. Toch is het besluit genomen, en de heer Groen cum suis heeft zich zelven dus een blaam bezorgd.

Zonderling evenwel is het dat de voorzitter, hij die toch door de meerderheid der Kamer gekozen moet worden, in deze kwestie, even als in menige andere, met de minderheid mede stemt. Als de voorzitter iets meer is in onze constitutionnele staatsinrigting dan een machine dat den hamer voert, de bel luidt en de formules uitspreekt, dan zal hij in het volgend zittingjaar zeer zeker niet herkozen worden. Ook van de aftreding van den voorzitter der Eerste Kamer, bij wien men hetzelfde verschijnsel waarneemt, wordt gesproken, ofschoon het van dezen verklaarbaarder is, daar hij niet door de Kamer, maar door den Koning wordt benoemd. In vroeger tijd had er bij die benoeming afwisseling plaats, in den laatsten tijd was en bleef het steeds de heer Philipse, president van het Provinciaal Hof van Zuid-Holland, die met die waardigheid werd bekleed. Men zeide wel eens dat hij het eene presidium soms met het ander verwarde, en in de geachte afgevaardigden beschuldigden zag, maar een weinig gestrengheid kan misschien geen kwaad in een genootschap oude heeren, die hun regt van zitting alleen aan hun ijzeren kist ontleenen.

Ook van andere mutaties is sprake geweest, maar de geruchten die daaromtrent in omloop waren, hebben zich niet bevestigd. Men heeft verspreid dat de heer Loudon naar Indië zou gaan als Luitenant-Gouverneur-Generaal, en in zijne plaats de heer Viruly, lid der Eerste Kamer, tot commissaris des Konings in deze provincie zou worden benoemd. Weinige tijd later beweerde men weder dat aan den heer van Heukelom, president der Amsterdamsche Kamer van koophandel, de betrekking in Indië zou zijn opgedragen. Beide geruchten deel ik u mede, zonder in het minst voor de waarheid er van te willen instaan. Het publiek moet iets hebben om op te fantaseren en misschien zijn de verhalen alleen daaraan toe te schrijven. Vooral het punt van benoemingen, omdat het altijd personen geldt, is een gezocht artikel voor ons gezellig gesprek. Zoo werd ook gesproken van eene aftreding van den tegenwoordigen secretaris-generaal van Koloniën en als zijn opvolger de heer Schiff (Bartholo) genoemd; anderen zeiden, dat de opvolger zou zijn de heer van Deventer, een Indisch ambtenaar met verlof hier te lande. Noch de een, noch de ander is opgetreden, om de eenvoudige reden dat de heer Feith nog het secretariaat bekleedt.

Eene andere wijziging van het bureaukratisch personeel had plaats bij het ministerie van buitenlandsche zaken. De heer Manel, die sedert onheugelijke tijden secretaris-generaal was, is eervol ontslagen, en in zijne plaats benoemd de heer Uyttenhoven, referendaris bij het ministerie van Finantiën. De oppositie-bladen zeggen, dat thans de minister en de secretaris-generaal van buitenlandsche zaken voor elkander niet behoeven onder te doen: dat zij geen van beiden er iets van weten. Dat is zoo de manier van oppositie voeren eener zekere partij in Nederland. Dat de heer Manel afgetreden is, wordt intusschen door weinigen betreurd; hij dreef de diplomatieke voorzigtigheid zóó ver, dat er van wege dit departement bijna nooit iets gedaan werd. De paspoorten was de hoofdwerkkring van deze instelling — en zie die zijn nu ook al afgeschaft. Misschien kent gij de aardigheid, die voor eenige jaren omtrent dit departement in verband met andere in omloop was. Men klaagde over de onevenredige betaling der ministeriëele betrekkingen: de minister van buitenlandsche zaken had het dubbel te doen van den minister voor hervormde eeredienst, en deze had tweemaal meer werk dan zijn ambtgenoot voor roomsch-katholijke eeredienst, en zij kregen bijna evenveel geld. Dat klonk zeer onbillijk, maar de oplossing toonde aan dat het zeer billijk was. De minister van roomsch-katholijke eeredienst zeide men had niets te doen; die voor de hervormde eeredienst dus tweemaal niets; en die voor buitenlandsche zaken tweemaal tweemaal niets. Het was dus billijk dat allen evenveel kregen.

Deze mail deelt u de namen mede van een aantal gelukkigen; de eindexamina te Delft zijn afgeloopen, en eerlang zal het kader der Indische ambtenaren weder met een aantal zijn vermeerderd. Ik zal u de namen niet opgeven; men zal die in mijne correspondentie niet zoeken. Evenmin die van hen, welke tot andere betrekkingen zijn benoemd. Ik mag u evenwel niet verzwijgen, als een bewijs der onpartijdigheid van de examina in Nederland, hoe bij een onzer instellingen de zoon van den minister, onder wiens departement die instelling behoort, afgewezen werd. Vijftig jaar geleden zou die instelling zijn opgeheven of althans de bestuurder ontslagen.

Zoo de jeugd Delft heeft verlaten — want de eindexamina hebben na afloop van den cursus plaats — de ouderdom is er thans in massa vertegenwoordigd. Den 2den Julij werd daar in de treinkazerne de tentoonstelling geopend van oudheden, en wie de volgepropte, maar toch smaakvol ingerigte zalen bezoekt, staat verbaasd over de ontelbare hoeveelheid oude prullen had ik bijna gezegd, maar zoo er al prullen onder loopen en vele zelfs, er zijn ook hoogst belangrijke zaken onder, schatten, die wij niet wisten dat nog in wezen waren. Als historische herinnering is deze tentoonstelling zeer merkwaardig; de kommissie heeft tijdperk bij tijdperk gegroepeerd, en al wat in verband staat met dezelfde zaak of denzelfden persoon te zamen vereenigd. Zoo vinden we alles wat betrekking heeft op Willem I, de Ruyter, de Witt, Oldenbarnevelt, enz. In betrekking tot den laatsten heeft men ook het zwaard waarmede hij onthoofd werd, bij zijn portret, enz. gelegd. De kommissie voor de tentoonstelling meende wel te doen dit te verbergen bij het bezoek der koningin. Dat achterhouden was even noodeloos als beleedigend; de koningin der Nederlanden behoeft zich het onthoofden van den raadpensionnaris van Holland in de zeventiende eeuw niet aan te trekken, en mogt zij daartoe reden hebben, dan juist zou het goed wezen te toonen, hoe het volk ook zulke gedenkstukken bewaart.

De tentoonstelling te Delft heeft de Haagsche expositie van voortbrengselen van levende meesters vervangen. Ik meen het u reeds geschreven te hebben, hoe naar aanleiding van de stukken door hen tentoongesteld, de heeren D. Bles en Verveer tot officieren der orde van de Eikenkroon en Bisschop en Stortenbeker tot ridders dier orde zijn benoemd. Door het gemeentebestuur zijn de gouden medailles toegekend aan de heeren Cool, van Deventer, van Trigt en mejufvrouw van de Sande Bakhuizen. Het goevernement heeft niets gekocht . . . Er was dan ook geen enkele Verboeckhoven op deze expositie.

In Augustus zal er eene tentoonstelling van metalen en van metaal vervaardigde voorwerpen hier gehouden worden. Daaronder zullen natuurlijk ook vele landbouwwerktuigen zijn, en Indie zal daarvan zijn deel wel bekomen, want, zoo als gij weet, bestaat er in Nederland eene kommissie die naar Indie de werktuigen zendt, welke zij oordeelt dat daar nuttig kunnen zijn. Weldra zullen wij misschien ook eene kommissie zien zamengesteld voor het zenden van ezels voor Indie. Bij de behandeling der begrooting is er over geklaagd, dat men in Indie nog maar altijd geen ezels genoeg had. Ja, zeide de minister, wij hebben Hollandsche ezels gezonden, die vond men niet goed; toen Duitsche, die deugden ook al niet; men vraagt nu Spaansche ezels . . . wij zullen zien wat dat geeft. Dat punt is evenwel nog niet ter sprake gekomen op het landhuishoudkundig congres, voor een paar weken te Leeuwarden gehouden, waar de zaak der landbouwwerktuigen voor Indie een onderwerp van overweging heeft uitgemaakt. Overigens werd daar, in strijd met hetgeen op vroegere congressen plaats had, weinig of niet over den kolonialen landbouw gesproken. Ook in andere opzigten was dit congres van weinig belang, maar het werd gehouden en druk bezocht, en dat reeds is een goed teeken. In andere landen toch worden de congressen dit jaar, wegens den politieken toestand, slechts door weinigen bijgewoond, en in Pruissen vindt men het verstandiger ze voor dit jaar maar uit te stellen. Dat uitstel is tevens eene demonstratie tegen de regering. Men verwacht daar weldra eene uitbarsting. De straatrumoeren zijn reeds begonnen, en die zijn het gewone voorspel van eene meer ernstige beweging.

De politieke toestand is daar even als in de andere deelen van Europa, nog dezelfde als voor eenige weken. Alles bepaalt zich tot gissingen en vermoedens. De Polen houden tegen de Russen stand en de opstand wint veld, maar de interventie blijft achterwege. In Griekenland heeft er weder eene straatrevolutie plaats gehad, waarbij een aantal personen zijn omgekomen, maar waartoe zij diende weet men niet, en niemand bekommert er zich ook over. In Amerika behalen de Zuidelijken de eene overwinning na de andere, zoodat verzoening meer en meer onmogelijk wordt. Maar eene definitive gebeurtenis heeft tot dusverre daar evenmin als elders plaats gehad.

Rotterdam, 9 Julij. — Z. M. heeft den heer *T. J. Stieltjes* ontheven van de zending naar Nederl. Indie, hem opgedragen bij koninklijk besluit van 11 Junij 1860, en tevens ontslagen uit de betrekking van adviseur voor technische zaken bij het dep. van kolonien; — den luit. ter zee 2de kl. *H. B. van Daalen*, thans in O. I., op verzoek, eervol uit de zeedienst *ontslagen; — benoemd* tot ingen. 2e klasse voor de dienst van het stoomwezen in O. I. de heeren *S. L Huizer*, thans opz. teek. bij de Utrechtsche ijzergieterij, te Utrecht, en *C. J. van Steel*, thans machinist 1ste klasse bij de Ned. marne; — den heer *R. Sehlmacher erkend* als consul van Hamburg te Soerabaija.

— H. M. de koningin en Z. K. H. prins Alexander zijn den 29sten Junij en Z. M. de koning is den 3den Julij in de residentie teruggekeerd. H. M. heeft het paleis in het Bosch betrokken.

H. K. H. de groothertogin van Saxen Weimar Eisenach, zuster van Z. M., bevind zich thans met hare kinderen op het badhuis te Katwijk.

— HH. MM. de koning en de koningin hebben gisteren een bezoek gebragt aan H. M. de koningin-moeder op Soestdijk, bij gelegenheid dat H. M. de koningin van Pruissen kortelijk de gast was van H. M. De koning en de koningin zijn denzelfden avond in de residentie teruggekeerd.

— De overland-post (Engelsche), loopende tot 14 Mei, is den 26sten Junij, en de Fransche, loopende tot 29 Mei, den 8 Julij hier te lande aangekomen.

— Den 15den dezer zal de 2de luit. J. Schneither van het wapen der art. van het O. I. leger, zich te Rotterdam aan boord begeven van het schip *Jeddo*, gezagvoerder J. van Rossum, ten einde met dien bodem naar Java te worden overgebragt.

— Door de oprigters der Nederlandsch-Indische handelsbank is de heer Robert Browne tot derden directeur benoemd, zoodat de directie thans bestaat uit de heeren: F. van Heukelom, Robert Browne en G. J. de Clercq.

— Wij vernemen, dat bij Zr. Ms. besluit van 28 Junij ll., No. 30, de koninkl. bewilliging tot de vestiging der Rotterdamsche Bank is verleend.

— Den 1sten Julij zag men in een aantal gemeenten de Nederlandsche driekleur wapperen, ten teeken van vreugde over het ophouden der slavernij. Het was een gedenkwaardige dag, waarop de emancipatie, die een eervolle bladzijde in de geschiedenis des vaderlands zal vullen, plaats greep en de Nederlandsche naam gereinigd werd van den smet der slavernij. Hopen wij dat de eerstkomende mail ons de blijde tijding brenge, dat de vrijgemaakten de hun ten koste van zoo belangrijke geldelijke opofferingen verschafte vrijheid, dankbaar hebben aangenomen en reeds door orde en arbeidzaamheid toonen haar waardig te zijn.

— Het *Handelsblad* heeft uit eene vertrouwde bron medegedeeld, dat Z. M. de koning de handelingen van den heer Stieltjes in de zaak der Oost-Indische spoorwegen hoogelijk afkeurde.

— Ten gevolge van den uitslag van het onlangs gehouden vergelijkend examen tusschen de adspiranten naar eene plaatsing als kadet op de koninklijke militaire akademie, zullen met September aanstaande aan die inrigting als kadet worden geplaatst:

Voor de infanterie in Oost-Indie: W. H. Voute, G. F. P. van Emmerik, E. E. E. Otken, M. Hooghwinkel, B. C. van de Sande, P. M. E. Soeters, P. L. A. Collard, J. Muller, H. E. de Jongh, H. W. Vroesom de Haan, P. J. H. O. van Geelen, G. J. Albrecht, J. H. Parean, J. W. Bennewitz, J. W. Bennewitz, E. de Wolff, J. B. H. A. van den Bossche, J. J. van Oosterzee, G. P. van der Garden, D. F. van der Pant, en H. Stutterheim.

Voor de kavallerie in Oost-Indie: P. H. F. Koning, en D. van Toorenburg.

Voor de artillerie in Oost-Indie: J. H. ter Spill, J. Bruin, G. J. Buekers, A. L. van Hoogstraten, J. F. Dormaer, J. C. Bouman, F. W. van Leeuwen, en J. L. Granpré Molière.

Voor de genie in Oost-Indie: J. J. Hellendoorn, T. J. Roorda, L. J. Hioolen, en F. D. Kloesmeijer.

Voor de artillere in West-Indie: F. N. Knoch.

Terwijl, hoezeer aan de vereischten van voorschreven examen voldaan hebbende, wegens gemis aan vacatures, bij de door hen gekozen wapens niet kunnen worden geplaatst: N. J. A. P. H. van Es, W. K. Crans, J. H. van Holst Pellekaan, en H. Merkus Willer.

— Den 6den dezer is van Vlaardingen de eerste nieuwe haring in de residentie aangebragt, die als geschenk bestemd was voor HH. MM. den koning en de koningin en de verdere leden van het koninklijk gezin.

— De commissie, benoemd tot het afnemen der eind-examina van Oost-Indische ambtenaren, aan de koninklijke akademie te Delft, heeft besloten, dat het diploma van O.-I. ambtenaren der 1ste klasse kan worden uitgereikt aan de heeren: mr. A. J. Imminck, mr. J. W. van Rijckevorsel en E. Ketjen, jur. cand., en dat van O.-I. ambtenaar der 2de kl. aan de gepromoveerden aan een van 's rijks hoogescholen de heeren: C. L. G. Bressler, th. cand., H. Visser, th. cand.; J. van Dissel, th. cand. J. P. G. Kruyt, th. cand., G. H. Blanken, th. cand., dr. A. Kist; en aan de heeren: C. van der Gon Netscher, J. W. P. te Mechelen, W. Steinmetz, J. L. Jarman, H. G. J. G. Vriesman, F. L. Wittenrood, H. L. C. te Mechelen, H. H. Donker Curtius, C. H. A. van der Wijck, F. Major, J. W. M. van der Palm, D. V. Mentel, C. F. Deibert.

— Aan dezelfde akademie is voldoend examen afgelegd als civiel-ingenieur, door de heeren: C. A. Carpeau, J. L. Cluijsenaer, G. A. Escher, P. Evekink, L. F. Fisscher, H. J. H. Groneman, M. B. G. Hogerwaard, B. Hoogenboom, G. van Houten, G. J. W. de Jongh, J. J. Kips, R. O. van Manen, C. W. P. Mieling, A. J. van Pesch, C. L. F. Post, J. schalij, F. P. Schlosser, J. Menalda van Schouwenburg, P. W. van der Sleijden en W. H. Vorstman.

— Naar men verneemt zal de kapt. ter zee Fabius, bij aankomst te Vlissingen van Zr. Ms. stoomfregat *Zeeland*, in Augustus e. k., in het bevel over dien bodem worden vervangen door den kapitein ter zee Pels Rijken. Het fregat *Zeeland* zal tot in het voorjaar 1864 aldaar blijven. Ook zegt men dat de kapitein ter zee Fabius, met bevordering van rang, tot kommandant van de zeemagt in Neerlandsch-Indië zal worden benoemd, en de schout-bij-nacht May, thans die waardigheid bekleedende, herwaarts zal terugkeeren.

— De 48ste verjaardag van den slag bij Waterloo werd hier te lande den 18den dezer allerwege en op verschillende wijze herdacht. Van openbare en vele particuliere gebouwen zag men vlaggen wapperen. Te 's Hage vereenigden zich verschillende oude krijgers, welken dien reuzenstrijd hebben bijgewoond, aan vriendschappelijke maaltijden. Op het landgoed van den heer Hoffman, onder Voorburg, werd dien dag eene réunie gehouden, van de overgebleven leden van het 2de regement gardes d'honneur van het jaar 1812. Men herdacht het verledene in al zijne afschrikkende voorbeelden: wat het zegt voor eene natie, om hare onafhankelijkheid tijdelijk te verliezen en hoe men als gijzelaars door een overheerscher was weggevoerd, doch na bange dagen in den vreemde te hebben doorgebragt, den vaderlandschen bodem in vrijheid weder had terug gevonden, inniger dan ooit aan het stamhuis van Oranje verbonden. De algemeene wensch zweefde op ieders lippen, dat de ondervinding der vaderen niet voor het volgende geslacht verloren mogt gaan.

Een prachtig vuurwerk, waarbij de jaartallen 1813 en 1863 helder schitterden, besloot dit feest, waarop dankbaarheid voor de gespaarde levensdagen allen tot gepaste vrolijkheid had gestemd.

— In de *N. R. Ct.* van 16 April 1849 werden de namen opgegeven van vijf personen, welke als toen nog in leven waren van de Vlaardingsche zeelieden, die in 1811 in Engeland gevangen zijnde en vrijwillig dienst genomen hebbende, naar Spanje zijn overgevoerd en onder den glorierijken veldheer, den prins van Oranje, wijlen Z. M. koning Willem II, in 1812 en 1813 gestreden hebben te Ciudad Rodrigo, Salamanca en Vittoria.

Thans meldt men ons, dat van die vijf nog slechts één in leven is, namelijk Cornelis van den Berg, deurwaarder te Vlaardingen, welke den 21sten dezer het voorregt geniet, om in vollen welstand den 50sten verjaardag van den beslissenden slag bij Vittoria te gedenken.

Hij is waarschijnlijk de eenige in Nederland, die deze gebeurtenis heeft bijgewoond.

— In de laatste dagen der vorige maand heeft de te Amsterdam gevestigde „commissie tot voorbereiding der stichting van het museum *Koning Willem de Eerste*," ten stadhuize aldaar eene vergadering gehouden. Het voorzitterschap werd bekleed door den burgemeester. Het bureau der commissie is aangevuld met een onder-voorzitter, waartoe de heer C. P. van Eeghen was benoemd. Allezins verblijdende berigten werden er ter tafel gebragt omtrent den uitslag der inzameling van belangrijke inschrijvingen voor giften en gereede storting van kleinere bijdragen. In een twaalftal plaatsen buiten Amsterdam hebben zich zuster-commissiën geconstitueerd, om het nationale doel der commissie, dat tevens de bevordering der volksbeschaving en waardering van onze kunstschatten omvat, met vereenigde krachten na te streven. Ook in Nederlands overzeesche bezittingen zijn, met het zelfde oogmerk, uitnoodigingen gedaan. Tot de heusche beantwoording van een aangenaam schrijven der Amsterdamsche sub-commissie voor het Haagsche gedenkteeken enz., werd in deze vergadering besloten. Ook kwam ter tafel eene missive van de heeren oud-ministers Boot, Bosscha, Vrolik, benevens de heeren Jacobson en R. J. Schimmelpenninck, te 's Gravenhage, waaruit bleek, dat Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden zijne formeele goedkeuring aan de zaak van het museum schonk, en de gemelde heeren had opgewekt zich in 's Hage tot eene zuster-commissie van de Amsterdamsche museum-commissie, overeenkomstig de door deze gedane uitnoodiging, te constitueren.

Reeds is voor het museum veel verkregen. Men mag ook met grond verwachten, dat de minister van oorlog de terreinen, nog altoos ingenomen en ontsierd door de kavalleriekazerne en het garnizoensziekenhuis zal doen ontruimen, om de schoone ontwerpen van de stichters van het volkspaleis te kunnen verwezenlijken en te midden van het aan te leggen plantsoen, tevens het nationaal kunstmuseum te doen bouwen.

— Voor geruimen tijd werd de heer Storm Buysing, lid van den raad van state, door een beroerte-toeval getroffen, zoodanig, dat hij daardoor vooral ook belemmerd werd in zijn spraak en denkvermogen enz. Allengskens echter verbeterde die toestand, zoodat hij thans alleen zijn denkvermogen nog niet geheel en al ter zijner beschikking heeft, hoezeer ook hierin merkbare beterschap te bespeuren is. Wij vernemen dan ook, dat de thans nog bestaande vacature in den raad van state, door het overlijden van den heer Wiardi Beckman veroorzaakt, eenigzins hiermede in verband staat, omdat de hooge regering, ingeval de heer Storm Buysing niet spoedig volkomen hersteld mogt zijn, alsdan zich genoopt zou zien in diens plaats een ander lid in dat collegie te benoemen en alzoo twee vacatures tegelijkertijd te vervullen.

— Aan het door het departement van financien openbaar gemaakt overzigt van de opbrengst der middelen, over de maand Mei 1863, in vergelijking gebragt met de opbrengst over hetzelfde tijdvak van 1862, ontleenen wij de volgende cijfers.

		1863.		1862.
Directe belastingen . .	*f*	902,612.18½.	*f*	1,006,200.72.
In- en uitg. regten en scheepvaartregten. .	„	406,825.70½.	„	459,166.75.
Accijnsen	„	1,819,045.37½.	„	1,815,364.41½.
Waarborg en bel. der goud. en zilv. werken	„	25,616.76.	„	25,656.91½.
Indirecte belasting . .	„	1,199,510.28½.	„	1,223,554.75½.
Posterijen	„	193,738.89.	„	185,789.09.
Staatsloterij	„		„	136,966.
Loodsgelden	„	67,365.95½.	„	81,103.96½.
	f	4,615,315.15½.	*f*	4,933,842.62.

— Onder de vele belangrijke bouwwerken, die de tegenwoordige tijd in ons vaderland oplevert, zal gewis de in aanbouw zijnde nieuwe schutsluis, aan den ingang van het Groot-Hollandsch kanaal tegenover Amsterdam, wel eene voorname plaats innemen.

In ons land, overigens rijk in soortgelijke bouwwerken, zal wel nergens eene sluis gevonden worden, die als bovengenoemde met besloten schutkolken, op zulk eene groote schaal en met zulke stoute afmetingen, van 142 el lengte, 18,20 el breedte en 7.30 el diepte onder het Amsterdamsch peil, is gebouwd.

De werkzaamheden, die in dit gunstige saizoen daaraan worden verrigt, vorderen met rassche schreden; de uitgevoerde metselwerken van dit jaar die den bezoeker een duidelijk denkbeeld geven van den grooten omvang van dit bouwwerk, bedragen thans ruim 5 duizend kub. ellen; de zware stukken hardsteen, die verwerkt worden, zijn nog daarenboven veelvuldig; de werkzaamheden aan de haven vóór en het verbindingskanaal achter de schutsluis zijn aangevangen en worden even als die sluis met 5 à 600 werklieden krachtig voortgezet; de goede vorderingen dezer en de aanbesteding van twee paar ijzeren en drie paar houten deuren, die heden heeft plaats gehad, doen verwachten dat deze sluis in den herfst van het volgende jaar voor de dienst gereed zal zijn en in eene wezenlijke behoefte van Amsterdam zal voorzien, zoo wegens het doen vervangen van de bestaande Willemsluis, die al meer en meer en vooral bij hooge waterstanden zich ongunstiger begint voor te doen, als ook dat zij geheel voldoende aan de eischen van den handel en den geest van den tegenwoordigen tijd, voor het verkeer op het Noord-Hollandsch kanaal eene groote verbetering zal opleveren.

JAPAN.

Uit een partikulieren brief ontleenen wij het volgende:

. . . . Eenige belangrijke tijdingen uit Japan per laatste China-mail ontvangen, wil ik u echter mede deelen. Onze agent te Decima schreef ons per Fransche mail, alhier gearriveerd, Zondag 2 dezer, de verhouding tusschen de Japansche regering en de vreemde mogendheden is weder minder gunstig, men verwacht ieder oogenblik den aanvang der vijandelijkheden, en een aanval op de Europeanen.

Per Engelsche mail, Woensdag avond den 5den alhier ter reede gekomen, schreef hij ons echter, de toestand is verbeterd en het verblijf voor de vreemdelingen minder gevaarlijk.

Per zelfde gelegenheid ontvingen wij echter de volgende berigten van lateren datum uit Kanagawa.

Buiten de baai van Nagasaki werd door eenige Japansche forten en de daaronder liggende vloot, op een Amerikaansch koopvaardijschip en een kleine Fransche oorlogstoomer gevuurd, waardoor de schepen genoodzaakt waren, de wijk te nemen.

Den volgenden dag passeerde aldaar Z. M. oorlogs-stoomfregat *Medusa*, waarop niettegenstaande de Hollandsche vlag, insgelijks hevig geschoten werd. Het liep thans echter slechter voor de Japannezen af dan de eerste keer. De *Medusa* beantwoordde dadelijk het vuur met zoo veel kracht, dat de vloot binnen korten tijd in den grond geboord en de forten plat geschoten waren, zonder dat de *Medusa* aanmerkelijk schade geleden had. Tevreden met de flinke wijze, waarop de eer onzer vlag gehandhaafd was, vervolgde zij daarop bedaard haren weg. Of deze gebeurtenis een casus belli zal worden is niet te bepalen, daar het onzeker is of dezen aanval op order van het Japansche gouvernement geschied is, dan wel dat het eene spontane handeling is van den kommandant der forten, een der Damios, zeer bekend door zijne vijandige gezindheid jegens de vreemdelingen. Men veronderstelt het laatste, in welk geval het wel bij eene schadevergoeding en de uitlevering van den schuldige, dat natuurlijk wel weder onmogelijk zal zijn, zal blijven.

SCHEEPSBERICHTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR.
Augs.	9 Amerikaansch	Bell of the West	A. Howes	Batavia	8 Augs.	Calcutta
"	— Hamburg	Carl & Auguste	P. C. Nielsen	Singapore	10 Julij	Falmouth
"	— Nederlandsch	Ægidia & Pauline	P. P. Hoogland	Batavia	6 Augs.	Dordrecht
"	10 Frans	Chène	Blanchard	Singapore	15 Julij	Bordeaux
"	— Engelsch	Agricola	A. M. Luck	"	12 "	Falmouth
"	— Frans	Nouvelle Antoinette	B. Moux	Bordeaux	8 Mei	Saigon
"	— Spaans	Tetnan	Ansolvage	Liverpool	19 April	Manila
"	— Amerikaansch	Typhoon	J. S. Satter	Newport	4 Mei	Hongkong
"	— Nederlandsch	Zes Gezusters	R. Rutgers	North Shields	22 April	Singapore
"	— Engelsch	West Derby	J. Sergent	Shanghae	1 Julij	Portsmouth, met 12 off. en 311
"	11 Deens	Johand Christop	B. Wehrmann	Cardiff	17 April	Sing. (mans. v. 't 31e Regiment.
"	— Portug	Deslumbrante	M. F. de Sousa	Lissabon	10 "	Macao, met 190 Soldaten.
"	12 Engelsch	Zodiac	G. J. Hopkins	Sunderland	— "	Shanghae
"	— "	Raphael	D. Reid	Shanghae	3 Julij	Falmouth
"	— Ned. Indisch	Postiljon	W. v. Someren Gréve	Bombay	14 "	Batavia
"	13 Amerikaansche	Cromwell	E. Crooker	Shanghae	10 Junij	Maulmain

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
Augustus	12 Nederlandsch	bark	Postiljon	W. van Someren Greve	Bombay	14 Julij	E. Moormann & Co.
"	13 "	brik	Pauline Constance Eleon.	J. V. van Haften	Fernambuco	14 Mei	Haager & Schuurman.
"	— Ned. Ind.	schoen.	Tolok Aldjoessoer	Said Alkaf	Riouw	20 Julij	Coulster.
"	— "	"	Mabroek	Said Madehie	Tegal	8 Augs.	P. Landberg & Zoon.
"	— "	bark	Noorban	Said Ali	Teboali	8 "	
"	— Engelsch	brik	Leven	R. Ballard	Kokoseilanden	31 Julij	Wilson & Co.
"	14 Ned. Ind.	stooms.	Batavia	G. Nije	Singapore		W. Cores de Vries.
"	— "	bark	Soetan Iskander	J. Styger	Padang	9 Augs.	
"	— "	schoen.	Almas	Oen Tjoekioe	Muntok	25 Julij	

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Augustus	13 Nederlandsche	bark	Lueonia	J. Admiraal	Nederl. via Soerabaija
"	— Ned. Indische	"	Oey Sinjo	Oey Holian	Samarang
"	— Zweedsche	schip	L. A. Bang	C. M. Tallenius	Nederl. via Soerabaija
"	15 Nederlandsche	bark	Duiveland*	J. G. Marcussen	Londen.
"	— "	"	Nederland en Oranje*	IJ. Bouwmeester	Soerabaija
"	— "	brik	Mathilde*	J. H. Fekkes	Tegal
"	— Ned. Indische,	bark	Justina*	Yoe Hianling	Palembang,
"	— "	stooms.	Koningin d. Nederlanden	E. Lewis	Samarang
"	— "	"	Oenarang	H. Kramer	Singapore

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Mercator*	H. van der Woude		J. Cézard & C.
"	"	Jannetje*	A. Lupcke	Samarang	"
"	schip	Oranje Nassau.*	G. Strang van Hees	Rotterdam	"
"	bark	Cortgene*	W. H. Rusman		Reynst & Vinju.
"	"	Watergeus*	H. R. Giezen	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
"	"	Gerard Pieter Servatius	J. Wamsteker	"	"
"	"	Maarten van Rossem*	Gerrebrands		Haager & Schuurman.
"	schip	Willemina en Clara	C. Abrahams jr.	Amst. via Samarang	"
"	brik	Pauline Constance Eleonora	W. van Someren Greve	Decima	"
"	bark	Willem Kroonpr. d. Nederlanden*	W. J. de Bourgh. Zetteler.	Soerabaija	Hagedorn, Plump & Co.
"	bark	Nicolaas Witsen*	J. P. Portengen		Pandel & Stiehaus.
"	schip	Staatsraad van Ewijck*	F. de Winter		Maclaine, Watson & Co.
"	bark	Maria*	E. N. F. van Wulven		"
"	bark	Stad Assen	H. J. Haverbult		B. Kopersmit & Co.
"	"	Frans en Elise*	T. J. Niedfeld	Soerabaija	Bahlmann & Co.
"	"	Postiljon*	van Haften	"	E. Moormann & Co.
"	"	Burgemeester van Middelburg	K. Hoek		G. Buyn & Co.
Ned. Indisch	schip	Neêrl. Indië*	C. Deterding		"
"	bark	Arachmani*	Moh. Said		Coulster.
"	schoen.	Tolok Aldjoesoer*	Said Alkaf		"
"	brik	Tartar*	Lim Kiangkong		Gezagvoerder.
"	"	Passekan*	J. Engtjie		"
"	"	Maria Catharina*	Mara Roestam	Padang	Dümmler & Co.
"	schoen.	Gapsoen*	Puré		Borneo Comp. Limited.
"	"	Mabroek*	Said Madehie	Palembang	P. Landberg & Zoon.
"	bark	Noorban*	Said Ali		"
Zweedsch	brik	Gazell*	Johannsen		C. Bahre & G. Kinder.
Hanov.	"	Johann Heinrich*	Wulff		"
Zweedsch	schip	Australie*	Wallander		"
[illegible]	bark	[illegible]	[illegible]		"
Bremen	[illegible]	[illegible]	C. [illegible]		Haager & Schuurman.
Pruiss.	schip	Der Nord*	E. Lange		Arnold & Zonen.
Engelsch	bark	Omagh*	Davidson		Hunter Houghtong & Co.
"	"	William Simpson*	D. Napier		Martin, Dyce & Co.
Fransch.	"	Isly de Nantes*	A. Bertaux		J. Cézard & Co.

De partikuliere schepen zijn aangeduid met een*

NEDERLANDSCHE HAVENS.

Aangekomen.

BROUWERSHAVEN. 26 Junij. *Medea*, Lourens, Java. — 27 *Jacob*, Mulder Drent, do. — 29 *S. van Heel*, Dietz, do. — 30 *Alblasserdam*, 't Hoen, do. — 5 Julij, *Vrede*, ter Bruggen, do. — 8 *Eunice*, Lewis, Rangoon.

TEXEL. 27 Junij. *Willem Daniel*, Zeijlstra, Java; *Moniteur*, Almgren, do.— 28 *Zaanstroom*, Schaap, do.—30 *Madura*, v. Bruggen, do.; *Soleftea*, Lundquist, Padang. — 2 Julij. *Maria Veronica*, Scholl, Java. — 5 *Susanna*, Vonck, do.

ZIERIKZEE. 28 Junij. *Cath. Maria*, Oomkens, Java.

Vertrokken.

BROUWERSHAVEN. 29 Junij. *Maria Diederika*, v. Marion, Newc. — 1 Julij. *Kortenaer*, Schuchard, Batavia; *Lammina Elisabeth*, Pot, do. — 4 *Kosmopoliet*, Koning, do.; *Staatsraad v. d. Houven*, Heymeriks, Melb. — 6 *Rudolf*, Meinsma, Batavia.

HELLEVOET. 26 Junij. *Edouard Marie*, v. d. Kolff, Newcastle.—3 Julij. *Susanna Johanna*, Peters, Bat. — 4 *Cornelia Hendrika*, do.; *Constance*, Mulder, Singapore.

TEXEL. 26 Junij. *Reginia Maris*, Onwehand, Bat. — 1 Julij. *Jac. & Christina*, Jaski, do.; *Baron v. Hardenbroek*, v. Rossum, Soerabaija; *Capella*, Kruisinga, Newc.; *Bellatrix*, Haack, do. — 4 *Schelde*, Hoffman, Batavia; *Henriëtte*, Visser, Samarang.

VLISSINGEN. 24 Junij. *Walcheren*, v. d. Heijden, Java. — 6 Julij. *Zeepaard*, Tjebbes, Ceylon, (via Cardiff.)

Zeilklaar.

HELLEVOET. 9 Julij. *Ottolina*, Eeleman, Batavia; *Nijverheid*, Schaap do.; *Eugenie*, Bargman, do.; *Graafstroom*, de Boer, do.; *Min. Thorbecke* Kannegieter, Nieuw-Zeeland.

TEXEL. 9 Julij. *Henr. Maria*, Tjebbes, Batavia; *Dionysia Catharina*, Jaski, do.; *Quartet*, Mulder, do.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

LIVERPOOL. [illegible] Amsterdam in lading [illegible] Batavia.

SHIELDS. 2 Julij. [illegible] om voor Soerab. [illegible]

CUXHAVEN. 28 Junij. *Betty*, Bellsted, Batavia. — 1 Julij. *Maria Christina*, Vas, do.

Vertrokken.

LONDEN. 2 Julij. *Joh. Oluff.*, Petersen, Batavia.

BAHIA. 30 Mei. *Geb. Houtman*, Withoff, Singapore.

Scheepstijdingen.

SHIELDS 26 Junij. Het alhier met schade geretourneerde Ned. schip *Zeemeeuw* heeft de lading gelost en is in het dok te South-Shields gehaald om te repareren.

Gepraaide Schepen.

6 April, op 11o NB. en 92 OL., *Guurtje & Maria*, Flens, v. Akvab n. Rotterdam.

7 April, op 0o B. en 24o WL., *India Packet*, Diepering, v. Amst. n. [illegible]

[illegible] April, op 15o ZB. en 44o OL., *Cath. Jacoba Henriette*, Tonjes, v. Akyab n. Rotterdam.

6 Mei, op 1o ZB. en [illegible] WL., *Celerities*, Wagner, v. Amst. n. Singapore.

9 Mei, op 2o 14' ZB. en 23o 36' WL., *Onrust*, Jonker, v. Rotterdam n. Melbourne.

14 Mei, op 13o 32' ZB. en 31o 18' WL., *Ida Elisabeth*, Dooren, van Rotterd. n. Batavia.

15 Mei, op 3o NB. en 22o WL., *Julia*, v. d. Tas, v. Rotterdam n. Valparaiso.

15 Mei, op 2o 37' NB. en 23o WL., *Amalia Augusta*, de Veer, v. Amsterdam n. Batavia.

15 Mei, op 14o 15' ZB. en 8o WL., *Drie Gebroeders*, Kramer, v. Java n. Nederland.

21 Mei, op 7o ZB. en 34o WL., *Maarten v. Rossem*, Gerrebrands, v. Rotterdam n. Batavia.

22 Mei, op 2o 20' ZB. en 22o 40' WL., *Eensgezindheid*, de Waal v. Amsterdam n. Batavia.

22 Mei, op 3o 21' NB. en 21o 58' WL., *Nederland & Oranje*, Bouwmeester, v. Rotterdam n. Batavia.

22 Mei, op 3o NB. en 22o 42' WL., *Oscar*, v. Newcastle n. Batavia.

23 Mei, op 23o NB. en 21' 15' WL., *Willem Kroonpr. der Nederlanden*, Zetteler, v. Rotterdam n. Batavia.

23 Mei, op 2o 45' NBr. en 26o 50' WL., *Vier Gezusters*, Bik, v. Rotterdam n. Batavia.

24 Mei, 2o 28' NB. en 24o 42' WL., *Maria*, v. Wulven, v. Shields n. n. Batavia. De kapitein was sedert 10 dagen ongesteld; overigens was alles wel aan boord.

(NB. Dit schip is sedert den 26sten Mei gepraaid op 1o ZB. en 26o WL.)

31 Mei, op 4o ZB. en 28o OL., *Nicolaas Witsen*, Portengen, v. Amsterdam n. Samarang.

7 Junij, op 45o 25' NB. en 10o WL., *India*, Vonck, v. Rotterdam n. Batavia.

18 Julij, op 44o 40' NB. en 10o 21' WL., *Hugo Grotius*, Vogelsang, v. Rotterdam n. Batavia.

22 Junij, bij de Owers, *Columbine*, Kok, v. Rotterdam n. Melbourne.

24 Junij, op 49o NB. en 7o WL., *Peking*, Deinum, v. Shields n. Java.

25 Junij, op 49o NB. en 5o WL., *Zephir*, Schey, v. Rotterd. n. Batavia.

26 Junij, op 48o 37' NB. en 6o 40' WL., *Zeemanshoop*, Phaff, v. Rotterdam n. Samarang.

Aangekomen Passagiers in Nederland.

Van JAVA. Per *Medea*, kapt. J. Lourens: De heeren J. van Lennep met [illegible] en 5 kinderen, Winckleweiss en echtg., mevrouwen de wed. Eekhout en vier kinderen, de wed. Bischoff en eene dochter, de wed. Meis, de wed. van Kervel, mejufvr. Bijke, de jonge heeren K., H. en J. Kuip, R. Rauws, twee vrouwelijke bedienden en zes militairen.

Per *Jacob*, kapt. Mulder Drenth: De heer H. Deisner.

Per *Madura*, kapt. v. Bruggen, De heer J. C. Leclercq de Courcelles, echtgen. en 2 kinderen.

Vertrokken Passagiers van Nederland.

Naar SAMARANG. Per *Henrietta*, kapt. Visser: Mejufvr. Moen; de heer D. A. van Lee Az.

Naar SOERABAIJA. Per *Baron van Hardenbroek*, kapt. van Rossum: de heeren L. M. Taurel, C. C. Taurel en P. T. Austiehl.

251ste STAATS-LOTERIJ.

PRIJZEN VAN *f* 100 EN DAARBOVEN.

Derde Klasse.

1ste Lijst: No. 9341, *f* 1500; Nos. 1871 en 2581, ieder *f* 1000; No. 19436, *f* 400; Nos. 1952 9350 en 11247, ieder *f* 200; Nos. 1964 9200 en 16688, ieder *f* 100.

2de Lijst: No. 19942 *f* 25,000; No. 3998, *f* 5000; No. 12342, *f* 2000; No. 17543, *f* 200; Nos. 6466 13012 en 17885, ieder *f* 100.

3de Lijst: No. 6816, *f* 1500; Nos. 769 5691 en 12927, ieder *f* 1000; Nos. 1906 14757 14893 en 17055, ieder *f* 400; Nos. 9341 11476 15834 15940 17550 18601 en 19253, ieder *f* 100.

4de Lijst: No. 17016, *f* 300; Nos. 7936 en 18583, ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 8 Julij.

De handel in Koloniale Waren was in de laatste 14 dagen, zooals trouwens in dit saisoen meestal het geval is, wel niet zeer levendig, maar er hadden evenwel nog al eenige veilingen plaats, als van Thee, Tabak en Sigaren, zoo ook van Droogerijen, terwijl voor Tin aanvankelijk veel vraag bleef bestaan en een avans van *f* 2 op den veilingprijs besteed werd, ofschoon men nu weder tot *f* 77 à 77½ teregt kan. Overigens ondergingen de prijzen der meeste artikelen geen merkbare verandering.

KOFFIJ. De 6000 Balen Java, ex diversen, in het vorig nummer als verkocht opgegeven, bestonden uit:

1813 Bn. ex Bellatrix, goed ord. bleek groenachtig en ligt kleurig, van 45½ tot 46 cs.

1014 do. ex Cornelia Hendrika, klein reël ord. bleek tot goed ordinair kleurig, van 44½ tos 46 cs.

2935 do. ex Hendrik Ido Ambacht, reël ord. tot klein goed ord. groenachtig, van 44½ tot 45 cs. Sedert werden alhier afgedaan.

1016 Bn. Java, ex Aletta Augusta, reël ord. [illegible] tot goed ord. kleurig, van 44½ tot 46 cs. en te Rotterdam:

601 Bn. Java, ex Juno, klein goed ord. [illegible], prijs geh.

Te Rotterdam zullen op 8 Julij geveild worden: 471 Bn. Java en Java Triage, ex Julia, waarvan geene monsters zijn uitgegeven.

De handel bleef overigens kalm en werd allen verlevendigd door bovenvermelde afdoeningen.

TABAK. De te Rotterdam op 26 Junij gehouden veilingen leverden het volgende resultaat:

92 Pn.	Arracan Tabak,	verk. van 19½ tot 22 cs.,	dooréén 12 cs.	Entr.	
4 "	Manilla	" " " 128½ " 130 " "	129	"	"
70000	Manilla Sigaren,	Imperiales, opgehouden tot	*f* 60,		"
78000	" "	1a. Regalia, " " "	50,		"
40000	" "	2a. " verk. van	*f* 40 à 41,		"

Rotterdam, 9 Julij 1863.

TABAK. Afloop der heden gehoudene veilingen van 1512 pakk. Java, in entrepôt.

753 pakk. hoofdmerk M S, verkocht van 19 c. tot 26 c., dooréén 22 c.

167 pakk. hoofdmerk B A, verkocht van 19½ tot 31½ c., dooréén 25½ c.

180 pakk. hoofdmerk W/ Malang, verkocht van 21½ c. tot 26 c., dooréén 22¾ c.

512 pakk. hoofdmerken, C H D B en D J, verkocht van 11½ c. tot 27 c., dooréén 20 c.

SUIKER. De lusteloose stemming der Suikermarkt blijft voortdurend aanhouden, en slechts nu en dan komen eenige afdoeningen tot verlaagde prijzen tot stand. De groote toevoeren en belangrijke voorraad, vooral in Eng., blijven het artikel drukken.

De voornaamste bekende afdoeningen sedert ons vorig berigt hebben bestaan uit:

1085	Krjs. Soerab.	No.	15½,	fraai, ex Bellatrix, à *f* 34.
561	" "	"	17,	zeer goed, per Freya, à *f* 35½ voetst.
649	" "	"	12¾,	goed en slap, Jacob, à *f* 30½ voetstoots v. boord.
414	Kan. Jacatra	"	10⅓,	per Jacob, tot geheimen prijs.
1925	Krjs. Passar.	"	15½,	goed en slap, per Medea, à *f* 24 onder Mei op uitlev. Nos.
136	" Samarang	"	10¾,	zeer goed, ex Corn. Hendrika, *f* 28½
324	" "	"	11,	slap, somm. goed, ex *f* 28½
396	" "	"	15¼,	zeer goed, pr. Euterpe, van boord te ontvangen prijs geheim.

RIJST. Sedert het vorig nummer werden nog ca. 2700 Bn. Necrantie, behalve de vroeger opgegeven 6000 Bn. zeilende per Nederland, tot *f* 6½ te Rott. afgedaan. Bovendien vernam men den verkoop van 2000 Bn. ordinair, Rangoon, ex Rival, tot *f* 5¼, en werd de lading 9700 Bn. Rangoon, Rijst per Hunter, aan één huis tot geheimen prijs afgedaan.

Van Java Rijst werden geene verkoopen bekend; de stemming is vast, en de houders hooger gestemd dan de prijzen voor de pellerijen geboden.

De aanvoer bedroeg 952 bn. Bn. Tafel, per Soleftea, de voorraad Jav Tafel Rijst is 2496 Bn.

De totale voorraad in eerste hand beliep op 1 Julij: 36735 Bn. ongepelde Rijst.

(*Wordt vervolgd.*)

Batavia, 14 Augustus 1863.

Invoeren.

MANUFAKTUREN bleven in eene stille stemming, die verslimmerde toen er meer houders van goederen ter markt bragten, waardoor de kooplust zeer gering geworden is. Veel zal afhangen van de ferme houding der verkoopers; wanneer die op realiseren aandringen, zal men veel lager moeten afgeven. Prijzen van CALICOTS en MADAPOLLAMS zijn thans nominaal nog dezelfde als voor 14 dagen. HOLL. SHIRTINGS vonden in de breedere soorten nog al aftrek, maar zijn nu ook stiller. Hetzelfde is van CAMBRICS en DRILLS te zeggen. Fijne GEBLEEKTE ENG. SHIRTINGS schaarsch en prijshoudend.

BLAAUWE SALEMPORIS en DITO DRILLS met weinig omzet. In EFFEN ROOD hadden verkoopen tot redelijke prijzen plaats.

BATIKS GOEDEREN langzaam afgaande. PRINTS blijven te plaatsen, ofschoon de kooplust iets verminderd is. WEEFGOEDEREN onveranderd.

MULE TWIST geringe voorraad, gezocht. ROOD GAREN thans minder gezocht, tenzij tot lagere prijzen, waarin houders niet bewilligen. MOLTON DEKENS lusteloos. WOLLEN DEKENS weinig gevraagd. LAKENS groote voorraad. LASTINGS te plaatsen.

METALEN. Zweedsch IJzer à *f* 12 afgedaan, Eng. met ruime voorraden behalve rond ijzer, waarnaar eenige vraag blijft bestaan; ijzeren spijkers veel aanwezig, Staal bijna onverkoopbaar; Bladkoper zonder veel attentie, Gegoten zink voorraad zeer verminderd.

BOTER in goede kwaliteit *f* 15 à *f* 16 te plaatsen; kaas *f* 5 à *f* 5½ en Hammen *f* 7 à *f* 7½ afgedaan. Amerik. meel niet hooger dan *f* 25 te noteren.

BORDEAUX WIJNEN stemming flaauwer, andere soorten onveranderd. HAANTJES & VALKER BIER grif te plaatsen à *f* 7, *f* 7½. GENEVER nieuwe aanvoeren. COGNAC stil.

DIVERSEN, LIJNOLIE coulant à *f* 20 afgedaan. VERFWAREN met weinig handel. ZEEP komt gedurig op vendutie voor, even als IJZERWERK LEGGERS met eenige verkoopen à *f* 23. PROPATRIA PAPIER ongezocht

Uitvoeren.

KOFFIJ. Kleinigheden Java alhier verkocht à *f* 42. De vooruitzigten voor den Gouvernements oogst blijven gunstig.

SUIKER dadelijke levering *f* 14½ & *f* 14¾ besteed, doch zijn hiertoe niet veel liefhebbers. Houders ongenegen veel lager aftegeven.

RIJST in grof blanke gezocht van *f* 200 tot *f* 215. ARAK afgedaan à *f* 72½.

GOMELASTIEK *f* 93 à *f* 95. waard.

TIN Billiton, van *f* 79½ tot *f* 80 op Vendutie verkocht en later à *f* 79 uit de hand afgedaan.

WISSELKOERS. Gouvernement biedt à 103% aan; de factorij trekt à 103½%; particulieren à 104½% Op Londen *f* 11,20 à *f* 11,15.

SOVEREIGNS, *f* 11.90 *f* 12.— DUCATEN onveranderd.

VRACHTEN. Er vonden eenige arrivementen plaats, alsmede bevrachtingen à *f* 95 en *f* 100 voor suiker, andre artikelen in verhouding.

Scheepsvrachten.

Record, (Eng.) laadt te Soerabaija Suiker en Tabak voor Rott. @ *f* 85.—

Betty Perlbach, (Hamb.) tot geheime conditiën bevracht voor de Golf van Perzie.

Wellington, (Eng.) £ 5.— voor Koffij, Peper en ligt goed, te Padang en Bencoelen te laden voor New-York.

Hedda Frederika, (Zw.) laadt voor bevrachters rekening naar Amsterdam.

Sliedrecht, laadt te Samarang @ *f* 95.— voor Suiker en Koffij voor Amst.

Alph. Nic. Cezard, (Fr.) laadt voor Reeders rekening naar Frankrijk.

Zwaan, laadt te Soerabaija @ *f* 100.— voor Suiker, en *f* 95.— voor Koffij naar Amsterdam.

L. B. Bang, (Zw.) laadt voor voor reeders rekening naar Zweden.

Fanny, (Zw.) *f* 85.— voor Rijst, *f* 100.— voor Koffij, en *f* 110.— voor ligt goed, hier te laden voor Amsterdam.

Johannes Lodewijk, *f* 100.— voor Suiker, *f* 110.— voor Huiden en *f* 25.— voor Koffij, hier, te Samarang en Soerabaija te laden voor Rotterdam.

Staatsraad van Ewijck, *f* 90.— voor eene lading Rijst, hier te laden naar Amsterdam.

Mathilde, legt alhier aan voor Amsterdam.

Jason, *f* 100.— voor Suiker, *f* 90.— voor Rijst en *f* 20.— voor Arak, op de kust te laden naar Rotterdam.

Amalia Augusta, *f* 100.— voor Suiker en Koffij en *f* 90.— voor Thee, hier, te Tagal en Samarang te laden naar Amsterdam.

Mauritius (Hamb.) doll. 4300.— in eens van Soerabaija naar Amoy met 30 legdagen.

Loopuik, *f* 95.— voor Suiker en *f* 87.50 voor Tabak; te Soerabaija te laden naar Rotterdam.

Helena, (Zw.) laadt voor bevrachters rekening, naar het Kanaal om orders.

Australia, (Zw.) laadt hier @ *f* 95.— voor Suiker, *f* 90.— voor Rijst, *f* 110 voor ligt goed en Arak, naar Rotterdam.

De navolgende Schepen zijn nog disponibel:

Batavia, Watergeus, Maarten van Rossem, Nicolaas Witsen, Mercator, Jannetje, (Ned.). *Margaretha* (Meck.). Gazelle, (Deen.). *Engelbert*, (Brem.). *Der Nord*, (Pruis.). *William Simpson*, (Eng.). *Tutley Allum*, (Eng.) en *Bougainville* (Fr.) vertrokken naar Singapore. *Eliza Goddard*, (Eng.) vertrekt naar Australie.

Soerabaija, 6 Augustus 1863.

Sedert ons vorig berigt bleef de LIJNWAADHANDEL vrij willig, zoo als onder anderen bleek uit de coulante afloop eener veiling van diverse MANUFACTUREN eener likwiderende firma. Kort daarop kwam het agentschap der factorij weder ter markt, hetwelk de koopers bevreesd maakte en hen van inkoopen weêrhoudt, tenzij kleinigheden voor dadelijke behoefte.

Van CALICOTS is besteed $^5/_4$ *f* 8,30, $^6/_4$ *f* 10,25, $^7/_4$ *f* 11,— MADDAPOLLAMS zijn betaald $^5/_4$ *f* 6,75 à *f* 8,— $^6/_4$ *f* 9,90 à *f* 10,—, $^7/_4$ *f* 10,70 à *f* 10,80. HOLL. SHIRTINGS blijven in breede dimensiën tamelijk gevraagd; $^6/_4$ werden zoo ruw als gebleekt met *f* 14½ betaald, welke prijzen thans moeijelijk meer te maken zouden zijn. HOLL. DRILLS met weinig omgang. CAMBRICS ferm gehouden, doch kooplust flaauwer. Fijne gebleekte SHIRTINGS Engelsch fabrikaat schaarsch. OOGJESGOED & DIEMETS zware kwaliteit à *f* 9 te plaatsen. $^6/_4$ SALEMPORES gelden *f* 11 à *f* 14 naar de soort. ROOD KATOEN stil. Voor PRINTS blijft eene matige vraag bestaan. BATIKS GOEDEREN houders thans wat vaster gestemd, doch koopers ongenegen hooger aan te leggen. [illegible] markt nog [illegible] voorzien, waardoor prijzen zich niet verbeteren. [illegible] DEKENS ongevraagd. ROOD GAREN No. 24 iets meer gezocht [illegible] nu en dan tot vorige prijzen aftezetten. NAAIGAREN flaauwer.

LAKENS met afdoeningen tot lage prijzen.

EVERLASTING in goede soort grif te plaatsen.

METALEN zonder eenige verbetering & met lage aanbiedingen. IJZEREN SPIJKERS met nieuwe toevoeren. STEENKOLEN Engelsche *f* 18 à *f* 19 waard.

BOTER gewilde merken *f* 16 à *f* 16½ verkocht; andere soorten à *f* 15 te koop. KAAS gezocht. HAMMEN met aanvoeren en verkoopen van *f* 7 tot *f* 8½. OLIJF-OLIE is à *f* 13 afgedaan. MEEL voortdurend overvoerd. HOLL. BIER zeer gevraagd à *f* 7,25 à *f* 7,50. GENEVER geringe voorraad, iets williger, even als COGNAC goede merken.

BORDEAUX WIJN goed te plaatsen. MADERA met weinig kooplust. CHAMPAGNE & RIJNWIJNEN nog immer overvoerd. SELTERSWATER halve kruiken tot *f* 10 à *f* 10½ te slijten. MINOLIE blijft coulant te verkoopen. VERFWAREN stil. GLAS & AARDEWERK overvoerd.

RIJST, witte, geldt *f* 170 à *f* 185. BENGAALSCHE Carga à *f* 100 verkocht.

SUIKER met afdoeningen van *f* 15 tot *f* 14½, hier en in den Oosthoek te ontvangen. Men tracht op hooge prijzen te houden, doch à *f* 14½ zijn niet veel orders aan de markt. [illegible] met geringe afvoeren.

KOFFIJ zonder voorraad. ARAK à *f* 66 afgedaan.

WISSELS op Nederland. Factorij 103½%. Partikulieren 104%. Op Londen *f* 11,25.

VRAGTEN ferm, voor SUIKER werd *f* 95 en later *f* 100 toegestaan naar Nederland. Naar China is doll. 0.60 per pik. voor Oliekoeken aangelegd.

Te Pasoeroean 29 Julij 1863.

Suiker No. 16. ₩ pik. nominaal.		Olie (Klapper) ₩ pik. *f* 35.—
Rijst, (Witte) „ „ „	6,50	„ (Katjang) „ „ „ 30.—
„ (Carga) „ „ „	5.—	Wisselkoers, 102½ à 103 pCt.

Restant Produkten in 's Lands Pakhuizen te Panaroekan.

Op den 1sten Ausgustus 1863.

1,311- pik. suiker, oogst 1862.
3,653- „ „ „ 1863.
15,921- „ koffij, „ 1863.

Den 5den Augustus 1863 waren in de Gouvernements Pakhuizen te Pasoeroean afgeleverd uit den oogst van 1863.

Gouv. Levering.

NAMEN DER FABRIEKEN.	PIKOLS SUIKER.
Wangoon Redjo	2625-34
Ardjo Sari	5104-66
Ardie Redjo	5066-07
Yoso Wilangoon	2728-85
De Hoop	2692-68
Djacatra Oost	2931-68
De Onderneming	3026-90
Wono Redjo	4907-72
[illegible]erahan	1713-70
De Goede Hoop	3971-12
Gaijam	3817-09
Bekassie Oost	1384-61
Dankbaarheid	2382-01
Soeko Redjo	5411-41
Kawis Redjo	3634-70
Sari Redjo	2010-03
Floret	1474-19
Te zamen pik. suiker	55,857-7[illegible]
„ „ koffij	15,[illegible]

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen te Pasoeroean op den 5den Augustus 1863.

43,055-76 „ Suiker, oogst 1863.
11,055-95 „ Koffij, „ 1863.

Den 1sten Augustus waren in de Particuliere Pakhuizen te Probolingo afgeleverd uit den oogst van 1863.

NAMEN DER FABRIEKEN.	PIKOLS SUIKER.
Baijoeman	1,802-03
Soemberkareng	3,569-60
Oemboel	4,670.54
Wonolangen	7,533-09
Gending	3,290-07
Padjarakan	4,610-95
Kandangdjatie	1,684-07
Lemadjang	1,146-57
Te zamen pik. suiker.	28,306-92.
„ koffij.	8,281-11.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen te Probolingo op den 1sten Augustus 1863.

35,770-73 pik. suiker, oogst 1863.
4,314-11 „ koffij „ 1863.

Driemaandelijksche Aantooning

van de hoeveelheden voor Particuliere rekening geteelde produkten voor de Europesche markt uit de Oogsten van 1862 en 1863 onder ultimo Junij 1863.

RESIDENTIEN EN AFDEELINGEN.	KOFFIJ. Begroot.	KOFFIJ. Reeds ontvangen.	SUIKER. Begroot.	SUIKER. Geheel voor eigene rekening. Reeds ontvangen.	SUIKER. Hoeveelheid suiker van het Gouvernements contract ter beschikking van fabriekanten blijvende.	INDIGO. Begroot.	INDIGO. Reeds ontvangen.	COCHENILLE. Begroot.	COCHENILLE. Reeds ontvangen.	TABAK. Begroot.	TABAK. Reeds ontvangen.
	Pikols.		Pikols.			Amsterdamsche ponden.				Pikols.	
1862.											
BATAVIA	...	...	154850	126505	...	...	...	...	...	...	...
BUITENZORG	14139	12822	17300	12797	...	...	...	...	...	...	...
KRAWANG	18100	8245	56000	*a* 38000	...	...	...	...	...	...	...
CHERIBON	...	...	81808	22649	*a* 63000	...	...	...	...	...	...
TAGAL	...	...	45600	2037	*a* 41000	...	...	...	...	254	264
PEKALONGAN	1400	1339	56000	10606	46009	...	...	...	...	...	...
SAMARANG	40800	42320	31000	2500	22544	...	...	...	...	800	940
JAPARA	250	194	77636	2691	68611	1500	250	40000	19600	780	640
REMBANG	...	...	12500	*b* ...	*a* 12500	...	...	...	...	6222	2360
SOERABAIJA	...	...	158100	18062	148437	...	...	...	...	6192	2396
PASOEROEAN	...	...	141500	27220	89118	...	...	...	...	30000	34632
PROBOLINGO	...	...	84500	14254	74448	...	...	...	...	4080	5166
BEZOEKIE	...	...	51500	...	47191	...	...	...	...	...	...
BANJOEMAAS	...	...	3000	...	4964	...	...	...	...	...	...
DJOKJOKARTA	10	9	7000	6300	...	162100	150574	...	...	5000	6221
SOERAKARTA	*b* ...	23788	*b* ...	46109	...	...	...	...	...	...	...
MADIOEN	...	...	9541	3650	2241	...	...	...	...	3296	*c* 1805
KEDIRIE	...	...	25000	...	22636	...	...	...	...	16025	*a* 8001
MADURA	...	...	4875	3902	...	...	...	...	...	720	*a* 303
Te zamen	74[illegible]	88714	1017810	337282	653[illegible]	163600	150824	40000	19600	73379	62728
1863.											
BATAVIA	...	...	123600	27860	...	...	...	...	...	...	...
BUITENZORG	*d* ...	...	*d* ...	...	...	...	...	...	...	...	...
KRAWANG	15100	11610	55000	17700	...	...	...	...	...	...	...
CHERIBON	...	...	*a* ...	664	*a* ...	...	...	...	...	...	...
TAGAL	...	...	*a* ...	...	*a* ...	...	...	...	...	1000	...
PEKALONGAN	3000	*b* 200	52000	...	41000	...	...	...	...	[illegible]	[illegible]
SAMARANG	54000	20700	28000	1000	25000	...	...	...	...	[illegible]	[illegible]
JAPARA	*c* 500	350	62531	975	57957	600	250	...	...	700	...
REMBANG	...	...	*a* ...	...	11000	...	...	...	...	*a* ...	...
SOERABAIJA	...	...	161000	...	*b* 140000	...	...	...	...	*a* ...	*a* ...
PASOEROEAN	...	...	146854	3600	118354	...	...	...	...	25000	...
PROBOLINGO	...	...	80735	...	70000	...	...	...	...	3567	48
BEZOEKIE	...	...	*b* 51500	...	*b* 51500	...	...	...	...	...	...
BANJOEMAAS	...	...	6700	...	6100	...	...	...	...	...	...
DJOKJOKARTA	12	3	*c* 20500	1656	...	[illegible]	93920	...	...	*c* 2142	...
SOERAKARTA	*a* ...	9342	*a* ...	...	...	...	...	...	...	...	...
MADIOEN	...	...	26610	4250	*f* 15000	...	...	...	...	6934	...
KEDIRIE	...	...	*a* ...	...	*a* ...	...	...	...	...	*a* ...	...
MADURA	...	...	...	...	*a* ...	...	...	...	...	400	...
Te zamen	71612	42207	820430	57706	585911	167200	94220	...	...	40563	48

AANMERKINGEN.

1862.

a. Uit gebrek aan latere opgaven de cijfers van het vorige kwartaal genomen. *b.* Niet opgegeven. *c.* Waaronder niet begrepen 72⅗ pikols Tabak, welke op den 15den September 1862 verbrand zijn.

1863.

a. Niet opgegeven, onbekend of nog niet te bepalen. *b.* Uit gebrek aan latere opgaven de cijfers van het vorige kwartaal genomen. *c.* Veranderd ten gevolge van latere opgaven. *d.* Geene opgave ingediend.

(In de *Jav. Ct.* komt nog eene kolom voor KANEEL voor, die wij, omdat die blanko was, hebben weggelaten. *Red.*)

AANVOER TE BATAVIA,

VAN 9 TOT 11 AUGUSTUS 1863.

Van Makasser per Ned. Ind. schoen. *Clipper*, gez. Eschauzier, agt. Büsing, Schröder en co.

26558 boss. rotting, *Agenten.*

Van Rotterdam per Ned. schip *Vier Gezusters*, gez. Bik, agt. B. Kopersmit en co.

150 vn. koolteer, 9 hammen, 4 ps. ger. vleesch, 1 pak saucijs, 5 kn. wijn 1 vt. worst, 2 keld. zuren, 1 kt. blikken, 6 do. bier, 4 md. min. water 25 coll. diversen, *Agenten.*

Van Newcastle per Ned. bark *Burgemeester van Middelburg*, gez. Hoek, agt. G. Buijn en co.

eene partij steenkolen, *N. H. M.*
30 vn. erwten, 1 do., 5 kn. en 3 md. wijn, *Gezagvoerder.*

Van Nederland per Ned. bark *Mercator*, gez. v. d. Woude, agt. J. Cezard en co.

eene partij steenkolen, *Enthoven en co.*
174 bn. zakken, 500 ton buskruid, *N. H. M.*
500 keld. jenever, 20 bn. zakken, *J. Cezard en co.*
250 keld. jenever, *Pandel en Stiehaus.*
150 „ „ *Engelhard en co.*
100 „ „ *C. Bahre en G. Kinder.*
100 „ „ *v. Ommeren, Rueb en co.*

Van Amsterdam per Ned. schip *Staatsraad v. Ewijck*, gez. de Winter, agt. Maclaine, Watson en co.

180/1 ked. [illegible]
20/1 ked. [illegible]
2 kn. chocolaad, 50 ps. [illegible], [illegible] kn. wijn, 10 do. bier, 7 do. dranken, 14 coll. provisien, 1 kt. groenten, 12 ps. vleesch, 36 vs. geslagt, *Order.*

Van Padang en Benkoelen per Ned. Ind. st. *Padang*, gez. Vogel, agt. W. Cores de Vries.

1 kt. slendangs, 34 do. bier, *Order.*
20 pik. koffij, *Winsser, de Lange en co.*
2 pik. was, *Tjoa Tjenliang.*
10 planken, *Lim Hoa.*
17 ps. zijdenstoffen, 5 catt. bloedkoralen, 180 corg. doeken, *Said Basandris.*
53 pik. gutta percha, 4 do. laksa, *Hadji Moesanip.*
4 paarden, *Seeh Naoem.*
15 pik. gomelastiek, 10 do. kassia, *Purvis en co.*
1 kt. kramerijen, *Hagedorn, Plump en co.*
1 kt. gedr. katoen, *Tolson, Hunt en co.*
2 pik. vilt, *Tjan Kanglong.*
200 pik. zw. peper, *Maintz en co.*
182 pik. koffij, 2½ do. gutta percha, 62 do. rotting, 23 do. tabak, 10 do. gomelastiek, *Abdul Karim.*
30 pik. rotting, *Nahapiet.*
10 ks. specer. olie, *Morgan, Melbourn en co.*

Van Padang per Ned. Ind. schoen. *Marie Catharina*, gez. Mara Roestam, agt. Dummler en co.

50 vn. bier, *B. Kopersmit en co.*
35 ks. wijn, 29 vs. loodwit, 3 ijskisten, 468 pik. rotting, *Dummler en co.*
15 kn. wijn, 1 vt. porcelein, 3 coll. spiegels, 1 kt. harmonicas, 1 do. pleetwerk, 1 do. speelkaarten, 10 do. champagne, 1 do. chitsen, 1 pak kapleder, *H. en A. Straus.*
1 kt. manufact., 3 do. zeep, 13 do. bier, 1 do. drills, *Burt, Myrtle en co.*
2 coll. koralen, 1 kt. chitsen, 1 do. tricots, *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. galanterien, 1 do. damast, *Wehry, Wille en co.*

Van Londen per Pruiss. schip *Der Nord*, gez. Lange, agt. Arnold en Zonen.

575 vs. kruid, 109 kn. wijn, 13 rijtuigen, *Hunter, Houghton en co.*
80 kn. kruid, *Adam en co.*
75 vn. krijt, 1 kt. zeep, 11 do. wijn, 16 do. verf, 1 do. diversen, 30 coll. lamp. glas en ijzerw., 11 do. machinerien, 200 ton steenkolen, 30 do. waki, 20 do. flintsteenen, *Maclaine, Watson en co.*
480 ks. zeep, *Burt, Myrtle en co.*
6 rijtuigen, 104 coll. provisien, *Tolson, Hunt en co.*
2 kn. provisien. 45 vn. bier, 100 do. kruid, 18850 steenen, 120 zn. klei, *Morgan, Melbourn en co.*
4 kn. provisien, 100 cement, *v. Ommeren, Rueb en co.*
2 kn. medicijnen, *Dr. Neale.*
2 kn. „ *van Riet en Wijnveldt.*
4 bund. staal, *Arnold en Zonen.*
116 coll., 1 kt. en 4 ps. machinerien, 4 vn. bier, 20 coll. vilt en touww., 10 ijzeren pannen, 37 do. stangen, ...
3 kn. en 11 ps. machinerien, 87 ijzer. stangen, 9 pn., 16 wielen, 2 vn. ...., *Order.*
50 kn. cambries, 3 do. shirtings, *E. Moorman en co.*
30 kn. ...., *John Pryce en co.*
17 vs. en 40 ks. kruid, 2353 stav. en 12 bund. ijzer, 50 ton steenkolen [illegible] 60 vs. verf [illegible]

Van Nederland per Ned. bark *Nicolaas Witsen*, gez. Porlengen, agt. Pandel en Stiehaus.

1 kt. zijde, 1 do. dekens, 186 do. glasw., 6 do. kramerijen, 50 do. bier, 30 do. meubelen, 215 do. dranken, 12 do. koralen, 5 vn. wijn, *Pandel en Stiehaus.*
39 bn. zakken, *Busing, Schröder en co.*
15 kn. geelmetaal, 5 vs. spijkers, *Haager en Schuurman.*
8 coll. machinerien, 4 vs. verf, *Verloop.*
100 vn. bier, 12 ks. wijn, *Winsser, de Lange en co.*
4 kn. muziekinstrumenten, *Agenten qq.*
10 vs. boter, 100 kn. bier, *B. Kopersmit en co.*
150 vs. boter, 1 kt. papier, *J. Cezard en co.*
13 ks. wijn, *Gumprich en Strauss.*
29 kn. chemicalien, 40 do. bier, 2 do. papier, *Dummler en co.*
3 pijp. en 40 ks. wijn, 37 coll. provisien, 1 kt. [illegible], 120 do. kaas, 3 kn. modewaren, 1 do. [illegible], 260 [illegible], 20 nagelhouten, 6 vn. spek, 6 kn. [illegible] en co.
26 kn. bier, 2 do. glasw., 1 do. boedarien, 1 do. [illegible], *Beynon, Hamacher en co.*
220 vs. koolteer, 200 tonn. teer, *Jacomelli en co.*
6 kn. wijn, 1 do. glasw., *Simon.*
2 kn. ijzer en blikw., 4 coll. diversen, 3 do. provisien, 6 hammen, *W. Cores de Vries.*
8 kn. wijn, *Diepenheim.*
3 kn. kramerijen, 10 do. woll. en kat. goederen, *C. Bahre en G. Kinder.*
7 kn. droogerijen, *Specht Gripp.*
6 coll. medicijnen, *Goring en co.*
16 coll. provisien, *J. F. van Leeuwen en co.*
27 coll. ijzerw. en kramerijen, *Aganoor.*
1 kt. diversen, 16 do. kramerijen, *Gebr. Rose'je en co.*
4 kn. wijn, 1 do. modewaren, 1 do. sigaren, *Butin Bik qq.*
7 kn. bijbels, *Bruining.*
1 kt. diversen, *Bahlmann en co.*
1 kt. „ *Thomann en co.*
2 kn. en 36 ps. gasbenoodigdh., *Enthoven en co.*
20 kn. kaas, *Arnold en Zonen.*
80 bn. zakken, 40 kn. staal, *Maintz en co.*
170 vs. boter, 1 kt. meubelen, 10 do. bier, 48 md. min. water, 1 kt. diversen, 30 do. kaas, 100 do. wijn, 6 keld. zuren, 5 ks. zeep, 1 do. koek *Gezagvoerder.*
60/m metselsteenen, 20 vs. zilv. munt, 1 do. dollars, 107 do. vleesch, 33 bn. zakken, 56 coll. diversen, 100 ps. marm. en 1996 do. vuurvaste steenen, *N. H. M.*

Van Macao per Brem. schoen. *Engelbert*, gez. Hilgerloh, [illegible]

1010 [illegible]
81 coll. div. chin. goederen, [illegible]
1 coll. div. chin. goederen, *B. Kopersmit en co.*
3386 kn. thee, 534 coll. div. chin. goederen, 8 kn. sigaren, *div. Chinezen.*
252 coll. div. chin. goederen, *Agenten.*

AANGEBRACHTE REGALEN te Batavia

VAN 11 [illegible]

Van Amsterdam per *Willem* [illegible]

1 pakje Paine, Stricker & Co. Batavia.
1 „ Doctor Steenstra Toussaint.

Van Amsterdam per *Nicolaas Witsen.*

1 kistje gemerkt CA/B No. 27.
2 „ „ B H & C/B. No. 1-2.
1 „ „ V D N.
1 „ „ H W No. 2057
1 „ „ G / [illegible] / 1863 / KWA / 22

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet

H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, BATAVIA.